

Mbala: Bible for Matthew

Formatted for Translators

©2022 Wycliffe Associates

Released under a Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License.

Bible Text: The English Unlocked Literal Bible (ULB)

©2017 Wycliffe Associates

Available at <https://bibleineverylanguage.org/translations>

The English Unlocked Literal Bible is based on the unfoldingWord® Literal Text, CC BY-SA 4.0. The original work of the unfoldingWord® Literal Text is available at <https://unfoldingword.bible/ult/>.

The ULB is licensed under the Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License.

Notes: English ULB Translation Notes

©2017 Wycliffe Associates

Available at <https://bibleineverylanguage.org/translations>

The English ULB Translation Notes is based on the unfoldingWord translationNotes, under CC BY-SA 4.0. The original unfoldingWord work is available at <https://unfoldingword.bible/utn>.

The ULB Notes is licensed under the Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License.

To view a copy of the CC BY-SA 4.0 license visit <http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/>

Below is a human-readable summary of (and not a substitute for) the license.

You are free to:

- Share — copy and redistribute the material in any medium or format.
- Adapt — remix, transform, and build upon the material for any purpose, even commercially.

The licensor cannot revoke these freedoms as long as you follow the license terms.

Under the following conditions:

- Attribution — You must attribute the work as follows: "Original work available at <https://BibleInEveryLanguage.org>." Attribution statements in derivative works should not in any way suggest that we endorse you or your use of this work.
- ShareAlike — If you remix, transform, or build upon the material, you must distribute your contributions under the same license as the original.
- No additional restrictions — You may not apply legal terms or technological measures that legally restrict others from doing anything the license permits.

Notices:

You do not have to comply with the license for elements of the material in the public domain or where your use is permitted by an applicable exception or limitation.

No warranties are given. The license may not give you all of the permissions necessary for your intended use. For example, other rights such as publicity, privacy, or moral rights may limit how you use the material.

Matthew

Chapter 1

¹ Giganda gi yisu klisto,mwana u Davidi,mwana u Abalayama. ² Abalayama uvala Izagi;Izagi uvala Zagobi;Zagobi uvala Yuda ye apangi zienzi amala; ³ Yuda uvala Tamadi Farezi ye Zara;Farezi uvala Esiromi;Esiromi uvala Arami; ⁴ Arama uvala Aminadabi; Aminadabi uvala Nasoni; Nasoni uvala Salumoni; ⁵ Salumoni uvala Bowazi u Rahabi; Bowazi uvala Obedi ye Luta; ⁶ Obedi uvala Izayi; Izayi uvala Davidi. Fumu Davidi uvala Salumoni mu mugonusa u Udiya; ⁷ Salumoni uvala Roboyami;Roboyami uvala Abiya;Abiya uvala Asa; ⁸ Asa uvala Yozafati; Yozafati uvala Yorami;Yorami uvala Oziasi; ⁹ Oziasi uvala Yowatami;Yowatami uvala Akazi; Akazi uvala Ezekiasi; ¹⁰ Ezekiasi uvala Manase; Manase uvala Amoni; Amoni uvala Yozasi; ¹¹ Yozasi uvala Yekoniasi ye apangi zienzi mu dangu dia niogulanga hadu gu Babiloni. ¹² Gunima di gunioguga gu hadu gu Babiloni,Yegoniasi dia vala Salatiela; Salatiela uvala Zolobabele; ¹³ Zolobabele uvala Abiudi; Abiudi uvala Elakimi; Alakimi uvala Ezodi; ¹⁴ Ezodi uvala Sadoki;Sadoki uvala Akimi;Akimi uvala Aliudi; ¹⁵ Aliudi uvala Eleyazadi; Eleyazadi uvala Matani;Matani uvala Yagobi; ¹⁶ Yagobi uvala Yozefi,mulumi Madiya,ugavadidi Yisu,udugulenzigaga Klisto. ¹⁷ Gugakedi mu gimvuga gumi ye mawana ma gibuga gi hadu bada Abalayama de gu Davidi, magumi mawana ma gibuga gi hadu banda Davidi de mu gunioguga gu hadu gu Babilonia, ye gibuga gmi ye mawana ma hadu banda gunioguga gu hadu gu Babilonia de mwena Klisto. 18.Dala mu mpila yigi gigadudidi lubudugu lu Yisu klisto.Madiya mayenzi ,agakedi mugasi ugananga gudwala Yozefi,dia gemizidi vumu,mu ngolu zi mpeve ya longo,owu mu guzinga mu gimvuga ye Yozefi.19.Yozefi ,mulumi wenzi,agakedi mudu mu pimbu ye lo azolanga gumu mvenza,agaganini mbi agabulagani mu gizwegi ye yeyi. ²⁰ Mu mpila ya nunganga,dala,wanzio u Nzambi diesa gumudugila gu ndosi, ye dia mwambila: Yozefi, mwana u Davidi, gu kadigu mu woma mu gusenda Madiya, akadi mugasi wayi,mu mwila mwana wena, mu vumu dienzi aduga mu ngolu zi mpeve yi longo; ²¹ Yeyi ma guvala mwana u yala, ye ayi ugamuwa kumbu yi Yisu; gwena yeyi ugabigisa hadu enzi mu masumu. ²² Makima ma mafana gugugisamana mu mwila mambu makima magahosidi Nzambi gwena ambigudi magugisamani: ²³ Dala, mugonusa ayu ugonda gwisiya yala magubaga vumu, ma guvala mwana u yala, ye agamuwa kumbu yi Manwela, gilesuga mbi Nzambi ena yadu. ²⁴ Yozefi dangu dia hinduga dia sala gioigio gi mwambididi wanzio u Nzambi, ye dia gasenzididi Madiya mugasi wenzi. ²⁵ Ha lo agasadi gugosa yenzi langu degogo gugavadidi Madiya mwana u yala,mu gio maga muwedi kumbu yi Yisu,

Chapter 2

¹ Yisu agavalugidi gu Beteleyemi mu Yudeya, mu dangu di fumu Yelodia, dala hadu andungi agadugidi gu guduganga dangu dia gesidi gu Yelusalemi, ² Ye dia gahosidi:fumu wa zwifi ayu uduga mu guvaluga ena kwiyo? Mu mwila adu mu dudala moda wenzi guguduga dangu, ye adu dwesa mu mwila gumugumisa. ³ Fumu Yelodia, diefa mapanzi mo,diesa gisaga saga,ye Yelusalemi di kima ye yeyi. ⁴ Yeyi dia gagungigidi anganga Nzambi akima ye Asikidibi a hadu, ye owu alongugi gwena owu mbi Klisto afana guvaluga kwiyo. ⁵ Owu dia mwambila: gu Beteleyemi mu manu ma Zudeya; mugio dala mapanzi maga sonigidi ambigudi: ⁶ Ye ayi, Beteleyemi, manu ma Zudeya,ayi lo wena si ndambu mu mavidi ma neni ma Zudeya, mu mwila mu wena mugaduga fumu ugofa ganda diami di Isaledi. ⁷ Mu gio Yelodia diagalenzigidi mu gingenga hadu andungi, mu guhula mu pwede yi kima mbi guhida mafugu magwi banda moda ugenganga. ⁸ Gunima yeyi dia dumini gu Beteleyemi,dia ambila: ndenu, sendenu misamu mikima pambu mu mwila mwana yo ubuduga; mbi anu numudala,nwisi gungambila mi, mumwila ami kega ngienzi gumusambila. ⁹ Gunima digwifa makima magahosidi fumu, owu dia gedi, ye dala moda wagadadidi guguduganga dangu wendanga ye owu de gogo gwa gadudidi mu gihani gio givalugidi mwana; owu dia gomanini. ¹⁰ Mu dangu dia gadadidi moda, giesi gingi gigagami. ¹¹ Owu dia gengidi mu munzu, yi gavalugidi mwana, dia dala mwana ye Madiya mayenzi,owu dia gafugamanini gumesu ma mwana mu mwila mu gumugumisa;gunima owu dia ganzuludidi makombi mowu,dia gamuwedi magabu ma wolu,bidi ye midi. ¹² Gunima wanzio dia gedi gwadugila gu ndosi, dia hambila mu gugonda guginzidiga mu mbuga yegasidi ye Yelodia, owu agaginzigididi gu mbu diowu mu mbuga yega. ¹³ Gunima di gwenda gowu ,dala wanzio u Nzambi dia gedi gudugila Yozefi gu ndosi, ye dia mwambila: Yozefi senda mwana ye mayenzi, zina gwe Ngimbizi, ye wenenu gogo de gwiganwambila ami, mu mwila Yelodia ena mu gugamba mwana mu gumuziya, ¹⁴ Yozefi dia zanguluga,mu piba dia senda mwana ye mayenzi, ye dia gedi gu Ngimbizi. ¹⁵ Yeyi dia wenini go de gulufwa lu Yelodia, mu mpila mbi yiga hosamanini mwena ambigudi igugisamani:ami di galenzigidi mwana wami hanzi di Ngimbizi ¹⁶ Mu gio dangu di dala Yelodia mbi hadu andungi amufuda yeyi,dia gefidi kabu zingi penza,ye yeyi dia gadumi hadu enzi mu gwenda guziya ana akima alungisa mvula ziadi ye gulumuga mu manu ma Yelusalemi makima ye mu gizini gio gigima,mu gulanzisa mafugu magawedi hadu andungi. ¹⁷ Mu gio mambu mo magadungidi gwena mbigudi Yelemia di magugisamana: ¹⁸ Magefi lubu lu lama,idilu ye miniengu mi gola:Lashela mu gudila ana enzi,ye lo agazodidi mbi hadu esi gumugadula kenda,mu mwila owu lo ena. ¹⁹ Dangu di gafidi Yelodia ,dala,wanzio u Nzambi dia gedi gudugila Yozefi gu ndosi,gu Ngimbizi, ²⁰ Ye dia mwambila:zanguluga senda mwana ye mayenzi, ye ndawenzi gu mbu di Isaledi, mu mwila hadu akima o azolanga guziya mwana, owu afidi. ²¹ Yozefi dia senda mwana ye mayenzi ye dia gedi gu Isaledi. ²² Ha mu dangu diwfa mbi Adikewusu munu guyala mu manu ma Zudeya a gihani gi Yelodia, dada wenzi, yeyi agakedi mu woma mu guginzidiga, ye, dia gesidi gu mwambila gu ndosi,yeyi dia gagadugidi mu manu ma Ngadidi; ²³ Ye dia gesidi guwena mu vidi dimosi dialenziganga Nazalezi, mu mwila mbi makima magahosamanini gwena ambigudi ilungisami: yeyi agamulenziganga mudu u Nazalezi.

Chapter 3

¹ Mu dangu dio di gadugidi Zwani boziga, alonganga mu mademu ma Zudeya. ² Yeyi ahosanga: walumunenu mizima, mu mwila gifumu gi wulu gwena heyi-heyi. ³ Zwani agakedi yoyo uhosilanga, Yezaya, mbigudi, mu dangu dia hosanga mbi: gwena haha ndaga yi mudu yo ugadilanga mu mademu: hidigenu mambuga ma fumu, zigenu mawumbu. ⁴ Zwani agakedi ye miledi mi mapela masidu, ye mugaba upela yi sidu mu lugedu lwenzi. Yeyi adianganga apasu ye wugi. ⁵ Hadu a Yeluzalemi, mu manu ma Zudeya ye mambu makima ma Yoludani, mendanga gwena Yisu; ⁶ Ye, mafungunanga masumu mowu, ye owu masendanga mboziga gwena yeyi mu nzadi u Yoludani. ⁷ Ha, dia dalanga Afadisayi engu ye Asadiseyi esanga gusenda mboziga gwena yeyi, yeyi ahambilanga: giganda giwuda, na uganulesidi mu guzina kabu zigesu? ⁸ Valenu ndumba zi gigidi zi gwalumuna manunga, ⁹ Ye nu lusigisagu anu beni: adu dwena mu ganda di Abalayama dada wedu! mu gio ami iba gunwambila mbi mu mamani ma Nzambi ufana gufudumuna ana a Abalayama. ¹⁰ Tama gipangu giengididi mu migasi mi mudondu: mudondu ukima ugonda guvala ndumba zi pimbu, maga uvuga ye gusa gutwiya. ¹¹ Ami, iba gunuboziga mu mema, mu mwila mugu nudwala mu gwalumuna mizima; ha ayo ubagwisa gunima diami ena ngolu zingi gupida mi, ye ami lo giena ugu guga mu guvada masabazi menzi. Yeyi, aga nuboziganga mu muhunga u longo ye mmu twiya. ¹² Yeyi ugagama giyungulu gu miogu mienzi; yeyi ma gofa gizini gikima, ye yeyi maga pona bule mu ngundu, ha yeyi ma gosa mulengi mu twiya dugagonda guzimuga. ¹³ Mu gio Yisu agagadugidi gu Gadileya digesidi gu Yoludani gwena Zwani, mu mwila mugu mugu bodamana gwena yeyi. ¹⁴ Ha, Zwani dia gadunini, dia hosa: gwena ami giena ye pwisa yigusenda mboziga guwena yi, ye ayi uba gwisa gugiena mi! ¹⁵ Yisu dia mugizigisila mbi: wega mbi isalamani giogo, mu mwila gwena mfunu mbi adu dugugisi yikima yena mu mbuga yi gagidi. Ye Zwani dia gamubozigidi. ¹⁶ Mu dangu diodio di gasenzidi Yisu mboziga, dia duga mu mema. Ye dala, wuludi dianzuluga, ye yeyi dia dala muhunga u Nzambi umugulumuga nga yembi ye di wesa gwena yeyi. ¹⁷ Ye dala, ndaga iduga gu wulu ye guhosa: ayu ena mwana wami uluzolu, gwena yeyi ami isidi nunga diami dikima.

Chapter 4

¹ Muhunga u Nzambi diuga dwadidi Yisu mu manu magonda mema ye idondu, mu gumegamana gwena Sadani. ² Gunima di mafugu mapiba magumi mawana, Yisu diagefidi nzala. ³ Sadani dia seduga mbalu yitegu diambila Yisu: mbi ayi wena sila mwana u Nzambi, walumuna mani di digidugi kadu; ⁴ Yisu diaginzigisa mbi: gugasonamana: mudu lo agazinga bula mu gadu, ha mu ndaga ikima igaduga mu ganu di Nzambi. ⁵ Sadani dia gamudwadidi mu mbu di migembu, diaga muninisidi munzu yi Nzambi, ⁶ Ye dia mwambila: mbi ayi wena mwana Nzambi, gaduga gu wulu wisi gubwa aha asi; mu mwila yigasonamana: yeyi ma gahana nswa gwena awanzio enzi mu panzi yayi; ye owu magozangula mu ginzedi nzedi mu miogu miowu, mu mpila mbi milu miayi migonzi gududa si mani. ⁷ Yisu dia mwambila: yoyi igasonamana kega mbi: ayi lo ufana gumega Yisu, Nzambi wayi. ⁸ Sadani dia mudwalulula kega gutu muselu; yeyi dia lesa Yisu gifumu gi manu ye migembu mikima. ⁹ Ye dia mwambila: ami migowha yima yi ikima yudala, mbi ayi ufugamanina mi ye ukumisa mi. ¹⁰ Yisu dia mwambila: gaduga aha, Sadani! mu mwila yiga sonamana mbi: ayi ugafugamanina fumu wayi, Nzambi wayi, ye ugasadila yeyi kaga. ¹¹ Mu gio Sadani dia gamusisidi. Ye dala, awanzio dia gesidi gwena Yisu, ye dia gabanzidi gumusadila. ¹² Yisu dia gefidi mbi agamini Zwani, yeyi dia gagadugidi gonzi gu Gadileya. ¹³ Yeyi dia gagadugidi gu Nazalezi, ye dia gedi guwena gu Gapedinawumu, heyi heyi ye nzadi muneni, mu manu ma Zabuloni ye Nefitadiya, ¹⁴ Mu mpila mbi ayo yigahosidi Yezaya mbigudi igugisamani. ¹⁵ Hadu a Zabuloni ye a Nefitadiya, mu mbimba yi nzadi muneni, mambu ma heyi heyi ma nzadi muneni, ye mambu matu ma Yodidani, ye ma Gadileya hadu agagonzidi gukala asi Isaledi, ¹⁶ Hadu o, agakedi mu piba, dia gadadidi gugia gu mwani; ye oho agabwidi asi mu piba yi lufwa ye gugia gu mwani mugu gadugidi. ¹⁷ Banda dangu dio Yisu dia gabanzidi gulonga, ye guhosa: sobenu mizima mienu mu mwila gifumu gi Nzambi gidula heyi heyi. ¹⁸ Nga diendanga yeyi mu nzadi u Gadileya, yeyi dia dala angunza mbadi amala, Simoni, walenziganga Pedula, ye Andedi, pangi wenzi, ombanga ugonzi wasi mu nzadi; mu mwila owu agakedi alobi asi. ¹⁹ Yisu dia ambila: ndabenu mi, ye ami igunugidula alobi a hadu. ²⁰ Dangu diodio, owu dia sisa ugonzi ye diagamulabidi. ²¹ Mugio Yisu diagedi gandanda, yeyi dia dala kega angunza mbadi, Jagi, mwana u Zebidayi, ye Zwani, pangi wenzi uyala, agakedi mu wadu ye Zebidayi, dada wowu, ye ahidiganga ugonzi wowu. ²² Yeyi dia galenzigidi, ye mu dangu diodio owu magasisidi wadu ye dada wowu, ye magalabidi Yisu. ²³ Yisu ahidanga Gadileya mikima, malonganga mu masinagogi, alonganga musamu upimbu u gifumu gi Nzambi, ye magodisanga makasi makima ye igada ikima mu gazi di hadu. ²⁴ Lugumu lienzi mulu gasanzaganini mu gifumu gikima gi Sidiya, ye dia gamudwadilanga akasi akima ye minianga mikima miowu mi gifa ye gifa, mihunga mibi, ifa mesu, igada; ye yeyi ma hagodisanga. ²⁵ Gibudi gihadu engi mamulandanga, asi Gadileya, asi Digapolu, Asi Yelusalemi, asi Yudeya, ye guhida Yodidani.

Chapter 5

¹ Yisu dia dala gi budi gi hadu,diaga ninini gu muselu;ye gunima di gubwa hasi, alungogi yenzi dia gedi heyi heyi dienzi. ² Gunima Yisu dia ganzuludidi ganu,diga banzidi gwa longa,ye dia hosa: ³ Kiesi gwena ampofo agonda muhunga,mu mwila gifumu gi wulu giena giowu! ⁴ Kiesi gwena hadu a mi nianga,mu mwila aga kala agu lwengisa! ⁵ Kiesi gwena hadu a pasi mu mwila manu maga kala mowu! ⁶ Kiesi gwena owu hena mu nzala ye mu pwisa yi gagidi,mwila owu aga kala mu guda! ⁷ Kiesi mu hadu a kenda mu mwila owu ma ga yamba kenda zi Nzambi! ⁸ Kiesi gwena hadu ena ye ma puda gu mizima,mu mwila owu ma gadala Nzambi! ⁹ Kiesi gwena hadu agu gambanga ngemba,mu mwila owu aga lenziga ana Nzambi! ¹⁰ Kiesi gwena hadu aguniogulanga mu mwila gagidi gowu,mu mwila gi fumu gi wulu giena giowu! ¹¹ Anu nuga kala mu kiesi mu dangu dia ganu duga,dia ganu niogula,ye mu dangu diaga nu fuzigila mapanzi ma upala mu mwila mi. ¹² Anu sebilenu, ye kalenu mu kiesi,mu mwila lufudu lweni,lwena lu neni gu wulu;mu giogio gia ga niogudidi ambigudi o aga kedi gu mesu menu. ¹³ Anu nweni mongu u manu.Ha mbi mongu ubidisa pambu yenzi,ye yigi du fana gwi ginzigisa?lo gwena pambu mbi ukadi mudu wa mbila hanzi,ye hadu agusinzigi gu milu. ¹⁴ . Anu nweni gugia gu gifizi.Mbu dio diena gutu muselu lo difana gukala diguswegamana; ¹⁵ . Ye lo gwena ye mudu ufana guzumisa mwinda mbi ubugiga gushi gantini,ha agusa awulu gantini mu mwila gugisa mudu mukima yo wena munzu. ¹⁶ . Wega mbi gugia gwenu gugegi gu mesu ma mudu mukima,mu mpila mbiisalu yenu ipambu imonigi,ye owu agumisi dada wenu gu wulu. ¹⁷ . Anu gununga lo mbi ami igesidi guziya misigu mbi lo ambigudi;ami lo igesidi mu gumiziya,ha mu gumigugisa. ¹⁸ . Mu gio ami ibagunwambila gigidi,mu mpila mbi wulu ye manu lo magahida ye lo magabidisa ata gandambu ga musigu umosi mbi lo ata gagidimbu gamosi ga muganda,dee gogo gugaguga mapanzi makima. ¹⁹ . Ayo ugavunga musigu umosi mu gazi di misigu migima,ye ugalonga gwena hadu,mu gusala gigeledi,agamulenziga mwana galengi mu gifumu gi wulu;ha ayo ugamigweba,ye ayo wa galenziga mbuda mu gifumu gi wulu. ²⁰ . Mu gio ami ibagunwambila gagidi mbi ,gagidi genu lo gahida gagidi ga Asikidibi ye Afadisayi,anu lo nugengila gu gifumu gi wulu. ²¹ . Anu munu gefidi mapanzi maga hosidi gwena ambuda:ayi guziya mudu lo;ayo uga ziya mudu magasenda gidumbu gwena azuzi. ²² . Ha ami ,ami ibaganwambila mbi oshi mudu wefa kabu mu mwila pangi wenzi ,uguga mu gusenda gidumbu gwena azuzi;ayo ugambila pangi wenzi:mbi ayi wena mudu mubi!agsenda gidumbu gwena Asanadriya;ye mbi ayo unwambila:zoba!uguga mugusenda gidumbu mu twiyadu bilungi. ²³ . Mu dangu diaa baguhana mugabu mayi mu nzu yi Nzambi,ye mbi go ayi webuga mbi mbayi wayi ena ye panzi yi nugugonda gwifilagana, ²⁴ . Sisa magabu mayi gumesu ma nzu yi Nzambi,ye ginzigida tegu mu gwifilagana ye mbayi wayi;gunima wesa gudwana magabu mayi. ²⁵ . Wifilagenenu mu tina ye mbeni wayi,mu dangu di wena mu mbuga ye yeyi;mu mpila mbi yeyi agonzi gu hana gu miogu mia zuzi,ye azuzi agonzi guhana gu miogu mifumu azuzi,ye mbi owu agonzi gusa mu bologu. ²⁶ . Ami ibagunwambila gagidi,ayi lo ugaduga mu bologu mbi lo ufuda migundu mi mbula madadi. ²⁷ .Anu mu nugefidi mbi mi gahosamanini:ayi lo ugasala gindumbu. ²⁸ . Ha ami ibagunwambila mbi ayo gonzi yo udala mugonusa mu disu di gindumbu,usadidi tama gindumbu ye mugonusa yo mu muzima wenzi. ²⁹ .Mbi disu diayi di gidada munu gubenda mu gusalagubiya,digadudi ye dimbidi gudadi yayi;mu mwila mbi gwena pambu mbi gilamu gi mwila wayi mu gufa,ye mbi mwila wayi ukima umbilamani gu twiya. ³⁰ . Ye mbi gogu diayi diana mu mwila yi mbuga yi masumu,divugi ye di mbidi gudadi yayi;mu mwila gwena pambu gi wena yi mbi gizini gi mwila wayi gimosi gifi ,ye lo gwena pambu mbi mwila wayi ikima wenzi gu twiya. ³¹ . Yoyi igahosamanini mbi:ayo uzola guziya wala ye mugasi wenzi,amuwi muganda uguziya wala. ³² . Ha ami, ibagunwambila mbi ayo uzola guziya wala ye mugasi wenzi,mbi lom asala undumbu,umudenginiga mu gugala ndumbu,ye mbi ayo udwala mugonusa wa dusa mu wala usala ye yeyi gindumbu. ³³ . Anu munu gefidi mbi magahosidi gwena ambuda:mbi guzenga Nzambi lo,ha ufana gusadila ayo yugagumbudidi gu mesu ma Nzambi mu gulapa ndayi. ³⁴ . Ha ami ubagunwambila mu gugonda gulapa ndayi si mbalu imosi,si mu kumbu yi wulu ,mu diena gizi gi Nzambi; ³⁵ . si mu kumbu yi manumu mwila giena gihani gia gusa yeyi milu;si mu kumbu yi Yelusalemi, mu mwila diena mbu di fumu mu neni. ³⁶ . Gulapa ndayim lo,lo gu mudu,mu ayi lo ufana gugumisa dubu dwayi pembi mbi lo gubumbula. ³⁷ .Wega mbi ndaga yayi yikadi giogo,mbi lo ,wega mbi dikadi lo;ayo ya guyganga yigu duganga gwena Sadani. ³⁸ . Anu munu gefidi mbi agahosidi:disu ye disu,ye nzu ye nzu. ³⁹ . Ha ami,ami ibagunwambila mu gugonda guganzila mudu mubi kabu.Mbi mudu ugubula mu dama di gidada,ayi mu wi kega dama dimosi. ⁴⁰ . Mbi mudu wesa guwonzila mu gumuwa muledi wayi,ayi mwegidi ye gazaga gayi. ⁴¹ . Mbi mudu munu gusinzigisa mu gumuwa pada imosi,ayi mubagisi yega. ⁴² . Ayi hana gwena mudu yo ugulomba,ye guzinalo mudu yo uzola gudefa gima gwena yi. ⁴³ . Anu munu gefidi mbi agahosidi:ayi ugazola pangi weyi,ye ugamenga mbeni wayi. ⁴⁴ . Ha ami,ibagunwambila:anu zolenu ambeni enu,sagumunenu aho abagunu hongaye sambileni mu mwila hadu aho abagunu niogula ye abagu nudadisa pasi. ⁴⁵ . Mu mwila anu nukadi mwana udada wenu wena gu wulu;mu mwila yeyi munu gudusa dangu dienzi,ye yeyi munu gunogisa mvula gwena hadu abi ye

apimbu.⁴⁶ .Mbi anu nuzola hadu aha agu nuzolanga ,lufudu lwegi anu nugakala diodi? ⁴⁷ . Ye mbi anu munu guwa apangi zienu mbozi,yigi igola yinusala?Apaganu kega lo agusalanga agio? ⁴⁸ . Kalenu apimbu,nga giana dada wenu wena gu wulu ena mupimbu.

Chapter 6

¹ . Anu nu gandamani ye gagidi genu gu mesu ma hadu, mu mwila gu dimonigisa; mu mpila yega ,anu lo nugakala ye lufudu gu mesu ma dada wenu wena gu wulu. ² . Mu dangu diubagahana magabu, gubula mangoma lo ayi beni, nga gigusalanga apala amosi mu masinagogi ye mu mabala bala, mu mpila mbi adigumisi owu beni gu mesu ma hadu. Ami ibagunwambila gagidi, owu ma gubaganga lufudu lowu. ³ . Ha mbi ayi wena mu guhana magabu, gogu diayi di gi maya digonzi gwisiya ayo yibagusala gogu diayi di gidada, ⁴ . mu mpila mbi magabu mayi mahanamani mu giswegi; ye dada wayi, ayo ugudalanga mu giswegi, mago ginzigisila. ⁵ . Dangu diu bagusamba, nu kadigu nga apala, agazola gusamba mu mugizi mu masinagogi ye mu mamagu mamambuga, mu mwila hadu akima adadi. Ami ibagunwambila gagidi, owu ma бага lufudu lowu. ⁶ . Ha mbi ayi wena mu gusambila, wingila gu sugu diayi, ganda mbelu, ye samba dada wayi wena ho mu ihani yi ginswegi; ye dada wayi, ugudala mu ginswegi, ma gogwegila. ⁷ . Mu gusamba gwayi, guhosa lo mapanzi magonda mfunu, nga apaganu, agununganga mbi mu guhosa gowu gu yima yi pamba Nzambi agadambula isambu yowu. ⁸ . Anu nufanaganagu ye owu; mu mwila dada wenu wisi yigi nweni yoyi mfunu, tegu anu mugu banda gulomba. ⁹ . Dalenu kiyo anu nufana gusamba: dada wedu wena gu wulu! kumbu yayi ilumisamani; ¹⁰ . Gifumu giayi gisi; luzolu liayi lugugisamani asi nga wulu. ¹¹ . Duwi du mwanenu madia medu ma ufugu ye ufugu: ¹² . Duloludi mabi medu, nga gidugulolulanga adu kega agwenu; ¹³ . Gudu sinzigagu mu gubwa, ha dubigisi gwena ambeni. Mu mwila gu wena yi buna gwena, gifumu, ngolu ye lugumu lu mvula ye mvula, gwena giogo! ¹⁴ . Mbi anu munu gulolula hadu mabi mowu, dada wenu wena gu wulu ma ganulolula kega; ¹⁵ . Ha mbi anu lo nubagulolula agwenu mabi mowu, dada wenu lo aganu lolula kega mabi menu. ¹⁶ . Dangu dinuduna gudua mu mwila gusamba, nu lesigu mbunzu yi kenda, nga hadu a upala, oho aba gugumisa mbunzu yowu yi kenda, mu mwila gudilesa mbi adunini gudua mu mwila isambu. Ami ibagunwambila gigidi mbi, owu magabaga lufudu lowu. ¹⁷ . Ha mbi nweni mu guduna gudua mu mwila gusamba senu malasi gu midu mienyu ye wafenu mbunzu yenu, ¹⁸ . Mu mwila gugonda gulesu gwena hadu mbi ayi udunini gudua mu mwila isambu, ha dada wani ayu wena wu ihani yi ginswegi; ye dada wani, ugudala mu ginswegi, ma gogwegila. ¹⁹ . Nu kadi ye gimvama aha asi, gwena apesi ye tadi tadi mu guyibebisa, ye kwiyo gwena embu mu guyingidila ye guyimbula; ²⁰ . Ha gambenu gimvama giwulu, mu mwila apesi ye tadi tadi lo agayibebisa, ye embu lo agayingidila mu giyimbulu. ²¹ . Mu mwila ago gwena gimvama giayi, gugakala kega muzima wayi. ²² . Disu diena mwinda u mwila wayi. Mbi disu diayi diena pimbu, mwila wayi ukima ugukala mu gugia; cv ²³ . Ha mbi disu diayi lo diena pimbu, mwila wayi ukima ugakala mu piba. Mbi gugia gwena gu wena yi uguma piba, mapiba mo magakala kiyo! ²⁴ . Lo gwena ye mudu ufana gusadila afumu mbadi. Mu mwila agaduna umosi, ye agazola umosi mwega; mbi lo agagandamana ye umosi, ye agaduna mwega. Anu nufana gusadila Nzambi mbi lo Mamo. ²⁵ . Mu mpila yo ami ibagunwambila: nukadi mu kenda mu mwila luzingu lweni mu yo yinufana gudua, si mu mwila mwila wenu, yigi anu nufana guvada. Luzingu lo luhida madia, ye mwila lo uhida miledi? ²⁶ . Dalenu anzila gu wulu: owu lo aguguna ye lo agudanga, ye owu lo agudolanga si gima mu mangundu mowu; ye dada wenu wena gu wulu ma gwadisa. Anu lo nwahida owu? ²⁷ . Na mu gazi dienu mu miniengu mienzi, ufana gubagisa ata gandambu ga gima gia gonda mu gazi ga luzingu lienzi? ²⁸ . Ye anu mu mwila yigi nubagu boguda muyo idadila miledi? Dalenu kiyo idondu yi misindu yi bagugula :yoyu lo igusala ye lo iguhidanga; ²⁹ . Mu gio ami ibagunwambila mbi si Salumoni, mu lugumu lweni, lo agavazidi nga umosi mu gazi diowu. ³⁰ . Mbi Nzambi munu guvazisa midondu mu mangundu, mienya ye luzingu mwanenu ye gakela amivuga ye amiomba gu twiya, lo aganuvazisa mu guhida midondu, hadu a lugwigilu lu zigi zigi? ³¹ . Nukadigu mu miniengu, ye nuhosigu: yigi dufana gudua? Yi gi dufana gunwa? Yigi dufana guvada? ³² . Mu mwila yima yo ikima, gwena apaganu agwigambanga . Dada wenu wena gu wulu wisi pwisa yenu. ³³ . Gambenu tegu gifumu ye gagidi ga Nzambi; ye ikima yo yiganu hanamanina a wulu. ³⁴ . Nunungigu ufugu u gakela; mu mwila gakela wena ye mapnzi menzi. Ufugu ye ufugu wena ye mapanzi menzi.

Chapter 7

¹ . Gusambisa lo,mu mpila mbi anu nugonzi gusambisamana. ² .Mu mwila maganusambisa mu mifundu misambisanga anu agwenu,ye ma ganudesa mu gidesidi gi nudesilanga anu agwenu. ³ Mumwila yigi ayi ubagudala gidondu mu disu di mugwenu,ye ayi lo ugudalanga gidondu giena mu disu diayi? ⁴ Mbi lo kiyo ufana guhosa gwena pangi wayi mbi:wega mbi ami igugadudi gidondu giena mu disu diayi,ayi wena ye gidondu mu disu diayi? ⁵ Mupala,gadula tegu gidondu giena mu disu diayi,ye mu gadala kiyo ufana gugadula gidondu giena mu disu di pangi wayi. ⁶ . Nuhanigu yima yipimbu gwena ambwa,ye lo nufana guhana ndumba zipimbu,gumesu mangulu,mu mpila mbi owu agonzi giyizingula gu milu miowu,lo ifana gunuginzigidila ye lo ifana gubaguga. ⁷ . Lombenu,ye maga nuwa:gambenu,yemunu gabaga;bezigenu,ye maganwanzulula. ⁸ . Mu mwila osi gonzi yo ulomba maguzwa,ayo ubagugamba,ma gazwa,ye aganzulula gwena yo ugabeziga. ⁹ . Na mu gazi dienu ugahana mani gwena mwana wenzi ,mbi amulomba dipa? ¹⁰ . Mbi lo,amulomba si,yeyi ma gamuwa nioga? ¹¹ . Mu gio,adu akabu nwana,anu nwisi guhana yima yipimbu ,gwena ana enu,mbalu zigwi dada wenu wena guwulu agahana yima yipimbu gwena oho agumulombanga. ¹² . Ikima yo yinu guzolanga nu mbi hadu asadi gu nwana nu,anu kega nusadi giogo gwena agwenu,mu mwila gwena misigu ye ambigudi. ¹³ . Wingilenu mu mbelu yi sungamana.Mu mwila mbelu yena ineni,ihani ye mambuga yi bagudwala mu gubila,ye gwena ye hadu engi agwingilanga mu mbelu yo. ¹⁴ . Ha mbelu yi sungamana yena,landenu mbuga yigudwalanga gu moni u mvula ye mvula,ye gwena ye hadu ndambu agwi gambanga. ¹⁵ . Gebugenu mu gulanda ambigudi abi.Owu agwisanga gu nwana nu ye miledi mi mamema,ha mu gazi diowu ena ye manunga matambu. ¹⁶ . Anu nuga esiya mu ndumba ziowu.Ayi ufana gugonga ndumba zi vinu awulu ngangu,mbi lo ndumba zi mafizi mu magasa ma ngangu? ¹⁷ . Midondu mikima mi pimbu migavala ndumba zi pimbu,ha midondu mibi mi guvalanga ndumba zibi. ¹⁸ . Mudondu upimbu lo ufana gudusa ndumba zibi,mbi lo mudondu ubi lo ufana guvala ndumba zi pimbu. ¹⁹ . Mudondu ukima ugonda guvala ndumba zi pimbu maga uvuga ye gumbila gu twiya. ²⁰ . Gwena mu ndumba zienzi adu dufana guzisiya. ²¹ . Aho agudenziganga mbi:fumu,fumu!lo agengila akima mu gifumu gi wulu,ha yo gonzi yo uba gugugisa luzolu lu dada wami wena gu wulu. ²² . Hadu engi magangambila mu wo:fumu,fumu adu lo dugambigudidi mu kumbu yayi?Adu lo duga hangidi mihunga mibi mu kumbu yayi?Ye adu lo dugasadidi mambu mengi maguyiduga mu kumbu yayi? ²³ . Mu gio ami migahambila gidengeni:ami lo igasadi gunwisiya,gadugenu gumesu mami,anu nugusalanga mapanzi mabi. ²⁴ . Mu mwila gio,ayo gonzi yo ugefa ndaga yi iba guhosa ami ye mu isa mu isalu,agagugana ye mudu yo wena gikesa ugadungidi nzu yenzi amulu mani. ²⁵ . Mvula di ganogidi,gipubulu digigesidi, muhunga diu gabudidi mu nzu yo:yoyi lo igabwidi,mu mwila yoyi igadugamanini awulu mani. ²⁶ . Ha osi yo wefa ndaga yi yi hosa mi,ye mbi lo isa mu gisalu,agagugana ye mudu yo uzoba ugadungidi nzu yenzi awulu manu. ²⁷ . Mvula di inoga,gipubulu di gigesidi,muhunga di ubula ye diu gabudidi mu nzu yo,yoyi di gabwidi,ye gupanzagana gu nzu yo gugakedi gunenini. ²⁸ . Gunima Yisu dia manisa posa zio zikima,gibudi gi hadu agakedi ho agabulamanini mu posa zienzi; ²⁹ . Mu mwila yeyi alonganga ye giyega gikima,ye gusugu mbi nga Asikidibi.

Chapter 8

¹ . Dangu di duga Yisu gu muselu,gibudi gi hadu mi gimulandanga. ² .Ye dala,mudu umosi ugakedi ye makasi ma bwasi dia gedi pembeni yenzi dia fugamana gu mesu menzi,ayi ufana gukodisa mi mbi uzola. ³ . Yisu dia zangula gogu ,dia mugama,ye dia hosa:ami izola,gola.Mu dangu diodio mudu yo makasi ma bwansi di mawidi mu mwila. ⁴ .Gunima Yisu dia mwambila:swega mu mwila yi buna,gudela mudu lo;ha ayi dawe gudilesa gwena ambundu Yisu,ye uhani magabu magahodisidi Mose,mu mpila mbi mowu masadisi nga gimbangi giowu. ⁵ Mu mpila yengila Yisu gumbu di Gapedinawumu,fumu wa suda umosi dia gedi guwanagana ye yeyi, ⁶ . Dia mulomba ye dia gumwambila:fumu mudu wami ugisalu ena uwagubida gunzu,ugaguma gigada ye abagunioguga gwingi. ⁷ . Yisu dia mwambila:ami miyagwenda,ye miya gumugodisa. ⁸ . Fumu wa asuda dia ginzigisa:fumu ami lo giena uguguga ayi mu gwingila mu nzu yami;ha hosa kaga ndaga imosi ye mudu wami ugisalu magugola. ⁹ . Mu mwila ami mi guzisanga afumu ami agisalu,ami gwena ye suda abaguzidjisa misigu miami,ye mbi ami ihosa gwena umosi mbi:ndawezi!ye yeyi waya;gwena mwega mbi :awisi!ye yeyi magwisa;ye gwena mudu wami ugisalu:sala gi!ye yeyi magusala. ¹⁰ . Gunima di gwifa mapanzi mo makima,Yisa agakedi mu gwibugila,ye di ahosidi gwenaho amulandanga mbi:ami ibagunwambila gagidi,si gu Yelusalemi amilo isala gudala gabagada ga lugwigilu lugifa gi. ¹¹ . Mu gio, ami iba gunwambila mbi engi magagaduga gu guduganga dangu ye guguziama dangu,ye magakala amesa ye Abalayama,Izagi ye Yagobi,gu gifumu giwulu. ¹² . Ha ana agifuzi magambila mu piba anzi,ago gugakala idilu ye gudia manzu. ¹³ . Gunima Yisu dia hosidi gwena fumu wasuda:dawezi,igusalamanini kaka giogo mu mpila yena lugwigilu yayi.Ye mu dangu diodio mudu ugisalu yo dia gagodidi. ¹⁴ Yisu dia gedi gunzu yi Pedula,ago dia gadadidi ugwi wenzi ubizidi ye agakedi ye bawu. ¹⁵ Yeyi dia gama gogu dienzi,ye bawu didi gawidi;ye yeyi dia gazangulugidi,dia gamusididi yima yi gudia. ¹⁶ Mu gigwesi diesanga gudwala gwena Yisu hadu engi agakedi ye mihunga mibi,Yeyi dia hanganga mihunga mo mu ndaga buna,ye dia gagodisidi akasi engi, ¹⁷ Mu mpila ayo igohosidi Yezaya mbigudi ilungisamani:yeyi magasenzidi igada yedu,ye magasobidi mu makasi medu. ¹⁸ Yisu dia gadadidi gibudi gi hadu gingi mu mbimba yenzi,dia gahanini mbuga mu gubwila gusimu di nzadi. ¹⁹ Musikidibi umosi dia pusanini,ye dia mwambila:longi ami mi golandanga gihani gikima giu gendanga. ²⁰ Yisu dia muginzigisila:dumigengi dwena ye manzu,ye anzila gu wulu ena ye mayamba;ha mwana mudu lo ena ye gihani gifaana gusa yeyi mudu wenzi. ²¹ Umosi,mu gazi dia longugi,dia mwambila:fumu giengiditegu ami mu gwenda guziga dada wami. ²² Ha Yisu dia muginzigisila mbi:ayi dabi mi,wega hadu agufa adizigi yowe yowu. ²³ Yisu dia gengididi mu wadu ye alongugi enzi dia gamulabidi. ²⁴ Ye dala mu nzadi muhungu uneni diu gabanzidi gubula ye wadu ukima ugazedi ye mema.Ye yeyi agakedi ubizidi. ²⁵ Alongogi dia gedi mu gumu hindula,ye di ahosanga:fumu,dubigisi ,adu dufa! ²⁶ Yeyi dia hambila:mu mwila yigi anu nwena mu woma,hadu a lugwigilu lu zigi zigi?mu gio yeyi dia gazangulugidi,dia nganina muhunga ye mema ,ye diu gawenini pwede. ²⁷ Hadu o dia gayidugidi:mudu mwi gi yu,owu ahosanga,si muhunga ye mema munu gumwifila? ²⁸ Mu dangu dia dula gusimu diega,gumbu di Gadaleni,hadu mbadi agakedi ye mihunga mibi,dia gadugidi gu malumba,dia gesidi gu mesu menzi.owu agakedi mu kambu sila lo gugakedi ye mudu mugu hida ago. ²⁹ Ye dala,owu dia banda gwabuga:yigi yena ayi ye adu,mwana Nzambi? Ayi wesidi aha mu mwila gudunwanisa gu mesu ma dangu diedu? ³⁰ Gugakedi gumesu mosu ye gibudi gi angulu gi hidanga. ³¹ Mifu mio milombanga gwena Yisu,mi hosanga:mbi ayi uduhanga,dudumisi godu gu gibudi gi angulu ayi. ³² Yeyi di ambila:ndenu!owu diagadugidi,ye diagedi gwingila gwena angulu. Ye dala,angulu akima dia galumi tina gisaga saga mu gwenda gudiomba mu nzadi muneni,ye dia gafidi akima mu mema. ³³ Hadu adisanga angulu,owu dia gazinini,ye dia gedi gumwanga nsangu gwimbu mu yo ikima igahizidi ye igasalamanini gwena hadu agakedi ye mifu mio mu mwila miowu. ³⁴ Mu gio mbu dikima diagadugidi mu gwenda gu wanagana ye Yisu;ye, mu dangu dia mudala,owu dia gamulombidi mu gugaduga mu manu mowu.

Chapter 9

¹ Yisu dia gegididi mu wadu, dia gabwididi nzadi mu neni, ye dia gedi gwimbu diowu. ² Ye, dia gesidi gu mudwadila gigada gimosi gibizidi a lagu. Yisu, dia gadadidi lugwigilu lowu, dia gambididi gigada gio mbi: masumu mayi malolulamana. ³ Mu gio, asikidibi amosi dia hosanga mu manunga mowu mbi: mudu yu munu gumvenza. ⁴ Ye Yisu magesiyiyi, manunga mowu, dia hosa: mu mwila yigi anu nweni ye manunga mabi mu mizima mienu? ⁵ Mu gio, guhida pambu mu guhosa mbi masumu mayi malolulamana, mbi lo mu guhosa: zanguluga, ye ndawezi? ⁶ Mu mpila yo, mu mwila anu nwisiyi mbi mwana mudu wena ha hasi ye giyega gi gulolula masumu ma hadu: zanguluga, dia gambididi gigada, senda lagu diayi, ye ndawenzi gu zioyi. ⁷ Ye gigada digiga zangulugidi, ye dia gedi gu nzu yenzi. ⁸ Mu dangu digadadidi hadu mambu mo, woma wingi ugagimini, ye dia gumisanga Nzambi ugahanini giyega gio gwena hadu. ⁹ Mu ho, yeyi dia gedi gudadi, Yisu dia dala mudu umosi ubwidi hasi mu gihani gigufudjisa pagu, amuleziganga Madayi, Yisu dia mwambila: dabi mi. Mudu yo dia gazangulugidi, ye dia gamulabidi. ¹⁰ Mu mpila yi agakedi Yisu amesa mu gazi ganzu, dia dala gibudi gihadu engi agakedi apubidiga ye hadu amahanga mabi dia gesidi gukala amesa ye yeyi ye alongogi enzi. ¹¹ Afadisayi dia dala gio, ye dia gambididi Alongogi enzi mbi: mu mwila yigi longi wenu akala amesa ye Apubidiga ye hadu à isalu ibi? ¹² Ayo igefidi Yisu, yeyi dia hosa: lo gwena mbi hadu o abagudisenda mbi ena hadu apimbu, afana gukala ye pwisa yi munganga, ha hadu akasi. ¹³ bAnu nwenzi, ye longugenu gisongidila gi: igukala mu kiesi mu kenda, ye lo mu magabu. Mu mwila ami lo igefidi gulenziga hadu à gagidi, ha hadu à masumu. ¹⁴ Mu gio alongogi a Zwani dia gesidi gwena Yisu, ye dia mwambila: mu mwila yigi adu ye afadisayi dugukalanga nzala mu mwila isambu, ye alongogi ayi lo agukalanga nzala? ¹⁵ Yisu di aginzigisila: ambayi amulumi lo ena ye dangu di guhosa mbi mweni, mugasi wena ye owu? Mafugu magesa mulumi lo agakala ye owu, mu gio owu magakala nzala mu mwila isambu. ¹⁶ Lo gwena ye mudu ufana gusa gidenzi gi dalatidi mu muledi ugulu; ago gidenzi gio gigadwala muledi wo mu gubaguga. ¹⁷ Lo nufana gusa ata kiyo magana mahe-mahe mu makalu magulu; mu gifa giega makalu mumaga budiga ye magana makima mu magaziaguga, ye makalu mu magabila; ha magana mahe-mahe agumasanga mu makalu mahe-mahe, ye magana ye makalu magakala pimbu. ¹⁸ Mu mpila ya hambilanga ndaga yo, dala, fumu umosi diadula, dia fugamana gumesu menzi, ye dia hosa: mwana wami mugonusa ufidi dangu diodi; ha ayi awisi, musi miogu, ye yeyi maguzinga. ¹⁹ Yisu dia zanguluga, dia gamulanzidi ye alongugi enzi. ²⁰ Ye dala mugonusa umosi uduganga magila guhida mamvula magumi madi dia hizidi gunima di Yisu, ye dia gagimini sulu i muledi wenzi. ²¹ Mu mwila ye beni adi hosilanga: mbi ami igama kaga muledi wenzi ami miyagubiga. ²² Yisu dia galumugidi, ye dia hosa, dia mudala: kala gikesa, mwana wami mugonusa, lugwigila lwayi lugu hulusa. Ye mugonusa yo dia gagodidi mu dangu diodio. ²³ Dangu digadudi Yisu gunzu ifumu yo, ye dia dala hadu abulanga fudi fudi ye gibudi gihadu migi geganga, ²⁴ Yeyi dia hambila: anu nugadugi ha; mu mwila mwana mugonusa yu lo gufa, ha ena mugubida. Ye hadu dia gabanzidi mugu museya. ²⁵ Mu dangu digaduga gibudi gi hadu o, yeyi dia gengididi, dia senda gogu di mwana mugonusa yo, ye mwana mugonusa yo dia gazangulugidi. ²⁶ Lubu lwingi di lugamwamugidi gizini gio. ²⁷ Dia gaduga ho, ifa mesu yadi dia landanga Yisu, ye dia hosanga: dufidi kenda, mwana u Davidi! ²⁸ Mu dangu dia dula gunzu yo, ifa mesu yo digedi heyi heyi ye yeyi, ye Yisu dia hosa: anu nubagununga mbi ami ifana gusala mambu ma? E, fumu, giga ginzigisi hadu o. ²⁹ Mu gio yeyi dia gagimini mu mesu, ye guhosa: isalamani nga giena lugwigilu lweni. ³⁰ Ye mesu mowu di magadadi. Yisu dia ga ambididi mbi: giebugenu mu gugonda gwambila ata mudu mu yi isalamana. ³¹ Ha, mu dangu dia duga munzu yo, lugumu lwenzi di lusanzagana gifuzi giwundu. ³² Nga mu mpila yendaga, daladia gesidi gudwadila Yisu mudu umosi ugakedi ye mihunga mibi ye lo ahosanga. ³³ Dia hanga mufa mugulu yo, mudu yo dia gahosidi. Ye gibudi gi hadu o dia gayidugidi gwingi ye guhosa: lo gima gigifa gi lo gigisalamana mu Isaledi. ³⁴ Ha Afadisayi dia hosa: mu gifumu gi mifu yeyi aba gudusa mihunga mibi. ³⁵ Yisu dia lelanga ufuzi ikima ye mambu makima, alonganga mu manzu ma Nzambi, alonganga nsangu yi pimbu yi gifumu gi Nzambi, ye magodisanga akasi akima ye igada. ³⁶ Dia dala gibudi gi hadu kenda zingi di ziga mugamini mu mwila gibudi gio, gigakedi ye zola dingi ye guhela gwingi nga mamema magonda mudwadisi. ³⁷ Mu gio dia gambididi alongugi enzi mbi: gundu yena ineni, ha asadi ena ndambu. ³⁸ Lombenu gwena fumu u ngundu mu gudumisa hadu mu ngundu yenzi.

Chapter 10

¹ Gunima, Yisu dia galenzigidi alongugi enzi gumi ye mbadi, ye yeyi dia gawedi giyega gi guhanga mihunga mibi, ye mu gugodisa makasi makima ye igada ikima. ² Dalenu makambu malongugu gumi ye mbadi. Utegu, Simoni walenziganga Pedula, ye Andedi, pangi wenzi uyala; Jagi, mwana u Zebidayi, ye Zwani, pangi wenzi uyala; ³ Fidipo, ye Batelemi; Doma, ye Madayi, mufuzisi pagu; Jagi, mwana u Alife, ye Tade; ⁴ Simoni mudu u gananiti, ye Yudas Isikadiyoti, ayo ugadegidi Yisu. ⁵ Gugakedi oho alongugi gumi ye mbadi agadumi Yisu, gunima di gwawa giyega misigu mi: Nwenzigu gwena amipani, ye nwingilagu mu mambu ma Samadiya; ⁶ Ndenu gwena mamema magabila ma ganda di Isaledi. ⁷ Ndenu, longenu, ye hosenu: gifumu gi wulu gibesamanini. ⁸ Godisenu akasi, fudumusenu hadu awa gufa, genzenu hadu ena ye makasi ma bwansi, hangenu mihunga mibi. Anu nu isenda ofele, hanenu kega ofele. ⁹ Nusenzigu ata wolu, ata pada, ata falanga mu lugedu lwenu; ¹⁰ Ata kombi mu mwila mubumbu, ata miledi miadi, ata sabazi, ata muhangu; mu mwila mudu ugisalu mu kima ma gusendanga lufudu lwenzi. ¹¹ Mu mambu mamosi, mbi anu nwengila, anu wulenu tegu mbi ago gwena ye hadu asungamana gu mesu ma Nzambi afana gunu yamba; ye mbi anuyamba anu galangenu gogo gwena yeyi te e gogo gunu genda gonu. ¹² Mbi anu nwengila munzu, hanenu mbozi; ¹³ Ye mbi, nzu yo yena genzegele, wegenu mbi pwede dienu dikadi gwena owu; ha mbi owu lo ena genzegele, wegenu mbi pwede dienu dinu ginzigididi. ¹⁴ Mu dangu dia gonda owu mu gunuyamba nu ye mbi owu lo efa ndaga yenu, dugenu munzu yo mbi lo mumbu dio ye pubulenu ufudu u milu mienyu. ¹⁵ Ami iba gunwambila gigidi: mu ufugu u lusambusu, mbu di Sodomu ye Gomolu agasenda gidumbu gizigi zigi guhinda mbu dio. ¹⁶ Dala, ami iba gunuduma nga mamema mu gazi dia Tambu. Kalenu gikesa nga anioga, ye pwede nga Mayembi. ¹⁷ Giebugenu gu mesu ma hadu; mu mwila owu maga nuhana gumesu mamifundu, ye owu maganubula ye mafimbu mu manzu ma Nzambi mowu; ¹⁸ Anu munu ganioguga, mu mwila ami, gumesu ma afumu a mambu, ye gumesu mafumu aneni agifuzi gi, mu mwila gukala nga gidimbu gwena owu ye gwena Apaganu. ¹⁹ Ha, mbi owu anudega, anu nugonzi yengi si mu guhosa gwenu, si mu mpila yi nugahosanga: ayo yinuga zola mu guhosa miga nuhanamanina mu dangu diodio. ²⁰ Mu mwila lo mbi anu nugahosa, gugakala muhunga u dada wenu uga hosa agihani gienu. ²¹ Pangi uyala ma gadega pangi wenzi uyala mu lufwa, ye dada munenzi, ye ana maga dombungila adada ziowu, ye maga ziyanga. ²² Anu maganumenga gwena hadu akima, mu mwila kumbu yami; ha ayo ugaganda muzima de e gunsuga magabiga. ²³ Mu dangu dio nuniogula mumbu dimosi zinenu gumbu diega. Ami ibagunwambila gigidi, anu lo nwagumanisa gulela mambu makima ma Yelusalemi mbi mwana mudu lo esa. ²⁴ Longogi umosi lo ahida longi wenzi, lo ata mudu ugisalu mu guhida fumu wenzi. ²⁵ Gukala pimbu gwena alongogi mu gwasala gia gasadidi fumu wowu, ye gwena mudu ugisalu nga longi wowu. Mbi owu magalenzigidi longi unzu Belizebula, mbalu zigwi owu agalenziga hadu anzu yini! ²⁶ Anu gu efa woma lo, mu mwila lo gwena ye gima giginswegi igagonda gumoniga mu gidengeni, ata gima giginswegi lo gigakala gigonda gwisiyagana. ²⁷ Ayo yi bagunwambila mu piba, yihosenu mu gazi ga mwani; ye ayo ya ganwambididi mudwi, ilongenu awulu mayangi. ²⁸ Anu nukadigu mu woma mu yima yo iguziyanga mwila igagonda guziya moni; anu kalenu mu woma mu yo ifana gubidisa moni wenu ye mwila wenu mu gu idwala gu bilungi. ²⁹ Ufana gudega duzila dwadi mu pada zi danu? Mu gio, lo gwena ye gima gimosi gifana gubwa mu manu mu gugonda luzolu lu dada wenu. ³⁰ Ye ata galudubu mu midu mienyu afana gududanga. ³¹ Gukala lo mu woma; mu mwila anu nuhida gudadi dwana dwanzila. ³² Mu gio, ayo ugadanga kumbu yami gumesu ma hadu, ami kega migadanga kumbu yenzi gu mesu ma dada wami wena gu wulu; ³³ Ha ayo ugatuna mi gu mesu, ami kega mi gamuduna gu mesu ma dada wami wena gu wulu. ³⁴ Nunungigu mbi ami igesidi gudwala pwede mu manu; ami lo igesidi gudwala pwede, ha pogu. ³⁵ Mu gio ami igesidi gwingisa gugabulagana gwena mwana ye dada wenzi, mugasi mwana uyala ye maya umulumi; ³⁶ Ye mudu agakala ye mbeni wenzi hadu anzu yowu. ³⁷ Ayo uzola dada wenzi mbi lo maya wenzi guhida mi lo aguga gukala gu giena mi, ye mbi lo ayo uzola mwana wenzi uyala mbi lo umugonusa gupida mi lo afana gwise gu giena mi; ³⁸ Ayo ugonda gusenda nkulusi yenzi, ye ugonda gundaba mi, lo afana gwise gu giena mi. ³⁹ Ayo ugaswega luzingu lwenzi ma galubidisa, ye ayo ugabidisa luzingu lwenzi mu mwila mi ma galudala. ⁴⁰ Ayo unuyamba nu, ayamba ami, ye ayo ugiamba mi ayamba yoyo ugatumi mi. ⁴¹ Ayo uyamba mbigudi mu mpila yi gimbigudi ayamba lufudu lu mbigudi, ye ayo uyamba mudu u gigidi mu mpila yi gagidi agayamba lufudu lu gigidi. ⁴² Ye ayo ugahana goba dimema di mosi di pewu gwena umosi u ana dulengimu mwila ena mulongogi wami, ami ibagunwambila gigidi mbi, lo agagonda lufudu lwenzi.

Chapter 11

¹ Gunima di guhana gu Yisu misigu gwena alongogi enzi kumi ye mbadi, yeyi dia gagadugidi ho, mu mwila gwenda gulonga mu mambu mamosi magizini gio. ² Zwani mu bologu diefa hadu munu gihosa mu isalu yi Yisu, giagefidi gwena alongogi enzi: ³ Ayi wena yoyo ufana gwise, mbi lo adu dufana gumena mudu mwega ufana gwise? ⁴ Yisu dia ginzigisa: Anu ndenu gwambila Zwani ama menwefa ye manu dala: ⁵ Ifa mesu munu gudala, ifa milu munu gwenda, hadu a makasi ma bwansi munu gugola, ifa madwi munu gwifa, afi munu gufudumuga, ye nsangu yi pimbu munu gumwamuga gwena ampofi. ⁶ Kiesi gwena yo wi gagonda gukala mi nga sasa dienzi! ⁷ Mu dangu diendanga Yisu diambilanga gibudi gi hadu, mu yo idadila Zwani: Anu nwena ana mu gwenda gudala mu demu manu dimosi munu gunigagana mu muhunga? ⁸ Ha anu nwena ana ndenu gudala? mudu umosi uvazidi miledi mi pimbu? Dala, hadu o avada muledi mi pimbu ena munzu yafumu. ⁹ Anu nwena ana sila ndenu gudala? Mbigudi umosi? E, ami ibagunwambila mbi ena mbuda nga Mbigudi umosi. ¹⁰ Mu mwila ena nga yoyo ya gasonigidi: Dala, ami idumisa gumesu menu ntumwa wami, mu guhidiga mbuga yayi gumesu mayi. ¹¹ Ami ibagunwambila gigidi, mu hadu o agavalugidi gwena agonusa, lo gwena ye yoyo wena mbuda nga Zwani Mboziga. Mu gio mwana galengi mu gifumu gi wulu ena mbuda gumu hida yeyi. ¹² Banda dangu di Zwani Mboziga de mwanenu, gifumu gi wulu giena mu ngolu, ye kaka hadu angolu afana gwingila. ¹³ Mu mwila ambigudi akima ye misigu ma gabigudidi de mu dangu di Zwani; ¹⁴ Ye anu mbi nuzola gumwisiya, gwena yeyi wena Eliya ufana gwise. ¹⁵ Ayo wena ye madwi ma gwifa efi. ¹⁶ Nga ana ami ifana gwedigisa gibuga gi hadu a? Giena gigeledi nga ana dulengi aho abwa hasi mu ihani yi lupubidiga, ye aho, aba guhosa gwena ana dulengi amosi, ¹⁷ Owu dia hosa: Adu mudu ganubudidi ma mvudidi, ye anu lo nugaginini; ye adu mudu gabigidi migunga mi kenda, anu lo nugaboguzidi. ¹⁸ Mu mwila digesidi Zwani, lo adianganga ye lo anwanganga, owu dia mwambila mbi yeyi ena ye ma demoni. ¹⁹ Mwanu mudu wesidi, munu gudya ye munu gunwa, mbayi wa fuzisi pagu ye hadu a luzingu lubi. Ha mapanzi ma gimbagu mafunda mu isalu yenzi. ²⁰ Mu gio yeyi dia ga yanzigidi gulonga mu mambu makima mo magazwidi hamba di guyamba imangu yenzi, mu mwila owu lo agasobidi mizima. ²¹ Kenda gwena yi, Golazi! Kenda gwena yi, Betisayida! Mu mwila mbi imangu yi gasalamanini gwena nu mbi isalamanini gu Tidi ye gu Sidoni, nga tama owu ma gezi gwalumuna mizima, mu gusenda makombi ye ufudu. ²² Mu gio ami igunwambila gagidi: mu ufugu u lusambusu, Tidi ye Sidoni aga sambisamana ndambu nga anu. ²³ Ye ayi Gapedinawume, ayi maga guzangula de gu wulu? Lo. Ayi maga gugulumuna de gu masina mu ufugu wayi u lufwa; Mu mwila, imangu igasalamanini mu wena yi mbi isalamanini gu Sodomi, nga Sodomi d'Iéna mu luzingu mwanenu. ²⁴ Mu gio ami ibagu nwambila gigidi mbi: mu ufugu u mifundu, mbu du Sodomi digasambisama ndambu gu hida yi. ²⁵ Mu dangu dio Yisu dia zanguluga ye dia hosa: ami igulumisa, da, fumu u wulu ye manu, mu mpila yi uswega misamu mi gwena ambagu ye gwena hadu andungi, ye mu mpila yi midusa gwena Ana andenzi. ²⁶ He, daa, ami giena mu igulumisa mu mpila yi uzodidi ayi béni gi. ²⁷ Yima yi kima iga panamanina mu mbuga yi dada wami, ye lo gwena ye mudu wisi mwana, mbi ye béni dada lo; lo gwena ye mudu wisi dada, mbi mwana lo, ye mbi ayo uzola ye beni mwana mugu zangula. ²⁸ Anu anwisi gu giena mi, anu agima nwena mu guhela ye mu lemu, ye ami mi ganuwa gihani gi guhululuga. ²⁹ Anu sendenu lemu diami ye yambenu misigu Miami, mu mwila ami giena mudu u pwede ye ugonda lulendu mu mizima; ye munu gayamba guhululuga mu mioni mienu. ³⁰ Mu mwila lemu diami d'Iéna du pwede, ye mikumba Miami migonda lemu.

Chapter 12

¹ Mu dangu dio, Yisu dia vugisanga ngundu yi bule mu ufugu u Gisabatu. Alongogi enzi, agakedi ye nzala, dia gabanzidi gudagula ndumba ye dia dianganga. ² Afadisayi, dia gadadidi yima yo, dia ga ambididi: dala, alongogi munu gusala mapanzi, magonda gufana mu gusalamana mu ufugu u Gisabatu. ³ Ha Yisu dia anginzigisila mbi: Anu lo nugudanganga oyo yi gasadidi Davidi, mu dangu dia gefidi Nzala, Yeyi yeoho agakedi ye yeyi; ⁴ Kiyo yeyi agengididi mu nzu yi Nzambi, ye gudia mapa ma gifimu magagonzidi mu magani menzi mu gudia, lo mbi mu oho agakedi ye yeyi, ye momo magakedi mu mwila anganga Nzambi buna? ⁵ Mbi lo anu lo nugadangidi mu muganda u misigu mbi, mu ufugu u Gisabatu, anganga Nzambi magubebisanga ufugu u gisabatu mu manzu ma Nzambi, mu gugonda gudisiya? ⁶ Mu gio ami ibagunwambila, gwena ha yi gima gimosi gihida nzu yi Nzambi muuneni. ⁷ Mbi anu nwisiyi gisongidila: ami yenzi gukala mu giesi gi kenda, ye lo lo mu magabu, anu lo nwenzi gugongila amaya buna mbadu. ⁸ Mu mwila mwana mudu ena fumu u ufugu ugisabata. ⁹ Dangu dia gaduga ho, Yisu dia gengididi mu sinagogi. ¹⁰ Ye dala, yeyi dia dala mudu umosi ugakedi ye makasi mu miogu, owu diulanga gwena Yisu mbi gufana mu gugodisa mudu wena ye makasi mu ufugu u gisabata? Gugakedi mu mwila gumuzomba mu gufunda Yisu. ¹¹ Yeyi dia gagingisididi mbi: Na mu gazi dienu, mbi ena ye dimema dimosi ye mbi diodi dibwa mu wumbu mu ufugu u gisabata, yeyi lo agenda mu mwila mu gudidusa? ¹² Mbalu zigwi mudu yo ahida lumema lo mu mfunu! Gwena mfunu mu gusala mapanzi ma pimbu mu ufugu u gisabata. ¹³ Mu gio yeyi dia gambididi gwena mudu yo: Zangula gogu diayi. Yeyi dia gazangudidi, ye gongu di digagumi pimbu nga diodio dimosi. ¹⁴ Afadisayi dia gadugidi, ye dia gedi guwanagana yowu ye yowu mu mwila gu ziya Yisu. ¹⁵ Ha Yisu, diesiya, dia gedi gudadi di gihana gio. Gibudi gi hadu gi gola di gitalabidi Yisu. Yeyi dia godisanga akasi engi, ¹⁶ Ye yeyi dia galombidi mu gugonda gudilesa, ¹⁷ Mumwila mbi ayo yi gahosamanini gwena Yezaya, mbigudi: ¹⁸ 18Dala musadi wami yu wi gasodidi ami beni, Mwana wami uluzolu gwena yeyi moni wami wena mu kiesi. Ami igasa muhunga wami mwena yeyi, ye yeyi ma gamwanga nsangu yi gagidi mu mambu makima. ¹⁹ Yeyi lo aga gadula, yeyi lo agabuga, ye lo gwena ye mudu ugefa ndaga yenzi mu mambuga. ²⁰ Yeyi lo agalungusa mani digabudiga, ye yeyi lo agefa mioda mi gusumanga, ²¹ Ye mambu makima magasa mizima mu kumbu yenzi ²² Mu gio dia gamudwadi mudu umosi ugakedi ye mihunga mibi mi gifa mesu ye lo ahosanga, ye yeyi dia gamugodisidi, mu mpila yimosi mbi mudu ugondanga guhosa dia gahosidi ye dia gadadidi. ²³ Gimvuga gi hadu akima agakedi mu guyiduga dia hosanga: lo gwena mbi yuna mwana u Davidi? ²⁴ Mu dangu di gefidi Afadisayi mambu mo, owu dia gahosidi: Mudu yu aba guhanga mihunga mibi mu kumbu yi Belizebula, fumu wa demoni. ²⁵ Yesu ma gesiyi nunga diowu, yeyi dia ambila: Mbu di kima digifumu diga gabulagana dio beni midi gapanzagana, ye vidi dikima ye nzu yikima diga bulagana yowu ye yowulo digadungamana. ²⁶ Mbi Sadani uhanga Sadani, yeyi agabulagana ye beni; kiyo gifumu gienzi gifana gulama? ²⁷ Ye mbi ami, iba guhanga mihunga mibi mu kumbu yi Belizebula, ana enu, mu kumbu yina agu mihanganga? Mu gio owu agakala o beni ambangi enu. ²⁸ Ha, mbi mu muhunga u Nzambi ami iba guhanga ademoni, gifumu gi Nzambi mi gigesu gunwena anu. ²⁹ Mbi lo, kiyo mudu umosi ufana gwingila mu nzu yi mudu u ngolu ye mu gwimbula mapimbu menzi, mu gugonda tegu mu gumu ganda misinga? Mu gio yeyi agembula kaga yima yenzi yi nzu. ³⁰ Ayo ugonda mu ndaga yami yemi ena mbeni wami, ye ayo ugonda guvugana ye ami magabila. ³¹ Mu gio ami iba gunwambila: Masumu makima ye luvenzu lukima afana gululolula gwena hadu, ha luvenzu lu mpeve yi Nzambi, lo afana gumululolula ³² Ayo gonzi yo ugahosa gubiya mu kumbu yi mwana mudu, yeyi maga mufila kenda, ha ayo ugahosa gubiya mu kumbu yi mpeve yi Nzambi, yeyi lo aga mufila kenda da kiyo ata mu miziga mi mbi lo mu miziga migesa. ³³ Mbi lo hosa mbi mudondu ukima upimbu uvala ndumba zi pimbu, mbi lo hosa mbi mudondu ukima ubi ufana guvala ndumba zibi; mu mwila mudondu ukima ugesiyagana mu ndumba zienzi. ³⁴ Ganda di iwuda, kiyo anu nufana guhosa mapanzi ma pimbu, hadu akabu nga anu? Mu mwila mu manunga ma mizima mienu, ganu digudusanga. ³⁵ Mu mu pimbu agasendanga mapanzi mapimbu mu umvama wenzi, ye mudu mubi agasendanga mapanzi mabi mu gimvama gienzi. ³⁶ Ami iba gunwambila: mu ufugu u mifundu, hadu ma gebuga mapanzi makima mapamba mahosanga. ³⁷ Mu mwila mu ndaga yayi beni ayi uga divugila nkanu, ye mu ndaga yayi beni ugadi sambisa. ³⁸ Mu gio amosi Asikidibi ye Afadisayi dia gazangulugidi ye guhosa: longi adu duzola dugudadi giu gusala gimangu. ³⁹ Yeyi dia anginzigisila mbi: gibuga gi hadu akabu ye amu baulu abagulomba gimangu; yoyi lo gwena ye gimangu gigasala gusalamana nga miomo mi ⁴⁰ mbigudi Yona ugasadidi mafugu masadu ma mwani ye piba mu vumu di si muneni, mu mpila yi mosi mwana mudu maga kala mafugu masadu ma mwani ye mapiba mu vumu di manu. ⁴¹ Hadu a Ninivi ma gahinduga mu ufugu u lusambusu, ye gibuga gi hadu a ye maga gongila mbadu, mu mwila owu maga gwigididi mu malongi ma Yona, ye dalenu ha gwena ye yoyo uhida Yona. ⁴² Fumu u gifuzi umugonusa magazanguluga mu ufugu u lusambusu ye gimvuga gi hadu a ye maga sambisa, mu mwila owu aduga mu suga imanu mu mwila owu mu gwifa gimbagu gi Salomoni, ye dala, gwena ha ye yoyo uhida Salomoni. ⁴³ Mbi muhunga ubi uduga mu mwila yi mudu, wowu

ugwendanga mu ihani yi gonda mema,mu gugamba gihani gi guhululuga, ye mbi lo gizwa. ⁴⁴ Mu gio wowu uhosa mbi:ami igugiziga gomi gunzu yemi yigadugidi, ye mbi wowu udula,yeyi lo adala ata gima,ye ayigombidi, ye ayisidi ukezi. ⁴⁵ Wowu uginzidiga,ye waya gugamba mihunga nsambwadi miega mimuhida yeyi mu ngolu, wowu mbi wengila mu nzu yo,mbi udunga, ye musigu usuga u mudu yo ugakala mugola ,uhida awo utegu. Gugakala giogo mu gimvuga gi hadu a akabu. ⁴⁶ Yisu mambilanga kaka gibudi gi hadu, dala, maya wenzi ye apangi enzi amala agakedi hanzi, agambanga mpila yi gumwambila. ⁴⁷ Mudu umosi diesa mu gumwambila: dala, maya wayi ye apangi ziayi amala ena hanzi, ye aba gugamba mpila yi gugwambila. ⁴⁸ Ha Yisu diambila mudu yo ugesidi gumudwadila musamu wanowu ye dimwambila:maya wami na,ye apangi ziami amala ana? ⁴⁹ Gunima yeyi dia zangula gogu, dia lesa gwena alongugi enzi, yeyi dia hosa: dalenu maya ye apangi ziami amala. ⁵⁰ Mu yo ubagugugisa luzolu lu dada wami wena gu wulu, mudu ugifa gio ena pangi wami uyala ye umugosuna, ye ena maya wami.

Chapter 13

¹ Mu ufugu wowo, Yisu agadugidi mu nzu, ye dia gabwidi hasi mu bimba yi nZadi munene. ² Gibudi gihadu gingi dia gazed i ena yeyi, Yisu dia gedi gwingila mu wadu dia bwa hasi. Gibudi gihadu gio agakedi adumbamanini mu mbimba yi nzadi. ³ Yisu maga yanzigidi gwalonga mapanzi mengi mu ingana, ye mu gu ambila: ⁴ Mudu imosi ugunanga dia gedi mu guguna, mu dangu di guguna, ndambu yi ndumba yimosi di zigabwidi mu mbuga: anzila dia gesidi, ye dia gazididi. ⁵ Ndambu yi ndumba zimosi dizi gabwidi mu ihani yi mamani, ye mu mamani mo lo gugakedi ye manu mengi: mu dangu di zimena, mu mwila gihani gio lo gigakedi ye manu mengi; ⁶ Ha, mu dangu diduga mwani, yoyu di galungudi ye di yeminina, gugakedi gubiya gu migasi. ⁷ Ndambu yi ndumba zimosi di zigabwidi mu ngangu: ngangu mi zigavazidi, ye di zigazidi ndumba. ⁸ Ndambu yi ndumba zimosi di zigabwidi mu manu mapimbu: ziozi mizigavadidi ndumba, mu mudondu umosi ndumba kama, mudondu wega ndumba magumi masambanu, mudondu umosi ndumba mugumi masadu. ⁹ Konso yo wena ye madwi magwifa efi. ¹⁰ Alongogi dia, gesidi heyi heyi ye Yisu, ye dia mwambila: mu yigi ayi ubagu ambila mu ingana? ¹¹ Yisu dia agizigisila mbi: mu mwila anu nugazwa giyega gigwisiya maswegamu ma gifumu gi wulu, ye mbi giyega gio lo gunu hanamanina. ¹² Mu gio agahana gwena yo ukwezi, ye agakala ye yima yingi, ha gwena yo ugonda maga mugadula ayo ya kwezi. ¹³ Mu mwila gio ami ibagu hambila mu ingana, mu mwila mbi magudala owu agonzi gudala, ye mbi magwifanga owu agonzi gwifa ye gwisiya. ¹⁴ Ye mwena owu mwagugugisamana panzi yi gahosidi mbigudi Yezaya: Anu mu nugwifanga mu madwi, ye anu lo nugesiyanga; mu gadalanga mu mesu menu, ye anu lo nugadalanga. ¹⁵ Mu mizima mi hadu o migagumini gugola; madwi mowu magagumini gugola; ye mesu mowu maga kedi maguganda, mu mpila mbi owu agonzi gudala mu mesu mowu, agonzi gwifa mu madwi mowu, owu agonzi gwisiya mu mizima miowu, owu agonzi gugwila, ye mbi ami gonzi gwagodisa. ¹⁶ Ha kiesi mu mesu mowu, mu mwila owu magu dalanga, ye madwi mowu mu mwila magwifanga! ¹⁷ Ami iba gunwambila gagidi, ambigudi engi ye hadu agagidi agazodidi gudala, ye owu lo agamudadidi, gwifa mu yo yefanga, ye lo amwifanga. ¹⁸ Anu di, wifenu mbangudulu yi gigana gi muguni. ¹⁹ Mu dangu diefa mudu ndaga yi gifumu gi Nzambi ye lo ayisiya, Sadani wesa ye ugadula ayo yigakedi gu muzima wenzi: mudu yo ufanagana nga ndumba zio zigabwidi mu mbuga. ²⁰ Ayo ufanagana nga ndumba zio zigabwidi mu mamani, gwena mudu yo wefa ndaga i Nzambi ye mu dangu diodio wiyamba mu kiesi; ²¹ Ha ye beni lo ena ye ngolu zi guganda muzima mbi minianga mimwisila, ye, dangu dimwisila pasi mbi lo gumegamana gu Sadani mu mwila ndaga, yeyi ubwisamana mu pwede. ²² Ayo ugugagana ye ndumba zio zigabwidi mu ngangu, gwena mudu yo ugefidi ndaga, ha manunga ma miziga mi ye pwisa yi gimvama ibebisa ndaga yagefidi yi Nzambi, ye yimugumisa muzima gugola. ²³ Ndumba zio zigabwidi mu manu ma pumbu, zifanagana ye mudu yo wesa ndaga yi Nzambi ye uyisiya; ivala ndumba, ye mudondu umosi ndumba kama, umosi ndumba magumi masambanu, umosi magumi masadu. ²⁴ Yisu dia gawedi gingana giega, ye dia hosa: gifumu giwulu gugagana ye mudu umosi ndumba zi pumbu mu ngundu yenzi. ²⁵ Ha dangu digabizidi hadu, mbeni wenzi diagesidi, ye diga muguninini gidondu gibi mu gazi ga ndumba zienzi, ye dia gedi. ²⁶ Mu dangu di gula idondu ye zivala ndumba, gidondu gio gibi mi gigagudidi kega. ²⁷ Hadu agisalu a fumu yo dia gesidi gumwambila: fumu ayi lo ugagunini yima yi pumbu mu ngundu yayi? gidondu gina gibi giduga kwiyo? ²⁸ Yeyi di anginzigisila: gwena mbeni umosi usala gio. Ye asadi enzi amwambila: ayi uzola mbi adu dwenzi gwigadula? ²⁹ Yeyi mbi lo, mu mpila mbi mu dangu dinu bagugadula gidondu gio gibi, anu nugonzi gugadula ndumba zipimbu. ³⁰ Yegenu igudi mbuga imosi ti gogo gudugagadulanga ndumba zi pumbu, ye mu dangu dio ami migambila hadu o agagadulanga ndumba: mugugadula tegu gidondu gio gibi, ye mu gwiganda mu idamu mwila adu duyisi twiya, ha ndumba zi pumbu zigengila munzu mu mwila adu duziswegi. ³¹ Yisu di aganisa gingana giega, ye dia hosa: gifumu gi Nzambi gugagana ye lundumba lu sevini lugasenzidi mudu umosi ye dia guna mu ngundu yenzi. ³² Galundumba gazigizigi mu ndumba zikima zigumenanga; ha mu ndangu di lugamenini, lolu lgagumini lundumba luneni guhida ndumba zikima, ye didiguma mudondu, mu mpila mbi anzila awulu esi gudunga mayamba mowu mu tangu. ³³ Yisu dia ambila gingana giega: gifumu gi Nzambi gifanagana ye levidi di senda mugonusa umosi mu gusa mu ikolo isadu i fuba, ti gogo gugazimba podu podu ikima. ³⁴ Yisu angambididi gibudi gi hadu akima mapanzi mo mu ingana, ye lo a ambilanga mu gugonda gingana, ³⁵ Mu mwila mbi ayo ihosanga ambigudi igugisamani: Ami iganzululanga ganu dianu diami mu ingana, igamwanganga mapanzi maga swegamanini banda gusala mana gu gifuzi gi. ³⁶ Mu gio yeyi dia gagadudidi gibudi gi hadu, ye dia gengididi munzu. Alongogi enzi diaga pusanini gwena Yisu, dia mwambila: dubangudidi gisongidila gi gingana gi gidondu gibi mu ngundu. ³⁷ Yeyi dia ambila: ayo uguna ndumba zi pumbu, gwena mwana mudu; ³⁸ Ngundu yena gifuzi, ndumba zi pumbu, gwena ana agifumu; lundumba lubi gwena ana agifuzi gi Sadani; asadi a ngundu gwena awanzio. ³⁹ Mbeni ugalugunini gwena Sadani dangu di gugadula ndumba gwena suga yi gifuzi; agadudi ndumba gwena awanzio. ⁴⁰ Mu gio, nga giagugadula ndumba, ye guzimbila gu twiya, gugakala gigeledi kega mu nsuga

gifuzi. ⁴¹ Mwana mudu magadumisa awanzi enzi, mu gugadula mu gifumu gienzi masasa makima ye hadu o agusalanga mapanzi mabi: ⁴² Ye yeyi ma gomba mu wumbu di twiya, ago gugakala idilu ye migwengesi mi mazu. ⁴³ Mu gio hadu agagidi agageganga nga dangu mu mbu di gifumu gi dada wowu. Osi yo wena ye madwi magwifa efi. ⁴⁴ Gifumu gi wulu gigugagana ye gimvama gigaswegamana mu ngundu. Mudu yo ugagidala magagiswega; ye, mu kiesi gio, magadega yikima yakwezi, ye mugusumba ngundu yo. ⁴⁵ Gifumu gi Nzambi gigugagana kega ye mudegi umosi ugambanga gibende gipimbu. ⁴⁶ Yeyi dia gazwidi gibende gineni mu talu yingi; ye yeyi dia gedi gudega yima yikima yagakedi yoyi, ye dia gasumbidi gibende gio. ⁴⁷ Gifumu gi Nzambi gifanagana kega ye ugonzi womba mu nzadi muneni ye udola asi agifa ye gifa. ⁴⁸ Mu dangu di uzala ye asi, alobi dia ubendanga; ye, mu dangu diabwa asi gusimu, owu dia banda gusa mu dutini aho agakedi pimbu, ye aho abi owu diambilanga. ⁴⁹ Mu nsuga gifuzi kega gugakala giogio. Awanzio magesa gugaba hadu abi ye hadu apimbu, ⁵⁰ Ye owu ma gomba gu zigu di twiya, ago gugakala idilu ye migwengesi mi mazu. ⁵¹ Anu nwesiyiyi mapanzi ma makima ma?owu dia nginzigisa mbi e. ⁵² Ye, yeyi dia ambila:mu mwila gio, asikidibi akima ma gulonganga mu yo idadila gifumu gi wulu gwena gigufanagana ye fumu weni nzu ayo ubagusenda mu gimvama gienzi yima yi ihe-ihe ye yima yigulu. ⁵³ Mu dangu dimanisa Yisu ingana yo ikima,yeyi dia gagadugidi ho. ⁵⁴ Dangu diagadudidi mu mbu dienzi di gisina Nazalezi, Yisu dia gayanzigidi gulonga mu masinagogi,mu mpila mbi aho amwifanga mayiduganga ye ahosanga:umbagu wu ye imangu yi imuduga kwiyo? ⁵⁵ Ayu lo ena mbi mwana musadi mabayi?ayu lo ena mwana u Madiya? Jagi, Yozefi, Simoni, ye Zude lo ena apangi zienzi amala? ⁵⁶ Ye apangi zienzi agonusa lo ena aha mu gazi diedu? Yima yi ikima ya bagusala imuduga gwiyo? ⁵⁷ Ye agakedi gigonza mu gazi diowu. Ha Yisu dia ambila: mbigidi umosi agazi ga mbu diowu lo agamugumbudidi ye si gunzowu. ⁵⁸ Yisu lo agasadidi imangu yingi agihani gio,mu mwila mizima miowu migakedi migola.

Chapter 14

¹ Mu dangu dio, Elodi u Tetraliki, diefa munu guhosila kumbu yi Yisu, diambila isadi yenzi: gwena Zwani Mbozigi!

² Yeyi ufudumugidi mu mwafwa, ye giogo yeyi ena mugusala imangu. ³ Gisi, Yelodi, yeyi ugasidi Zwani Mbozigi maga gamini Zwani Mbozigi, dia muganda misinga ye dia gamusidi mu bologu, mu mwila yi Yelodiasi, mu gasi u Fidipo, pangi wenzi uyala, ⁴ Mu mwila Zwani amwambilanga mbi: yeyi lo aguga si dambu mugu kala mulumi u Yelodiasi. ⁵ Yeyi agazodidi mu gumuziya, ha yeyi azinanga woma wu gibudi gi hadu, mu mwila owu adalanga Zwani nga mbigudi. ⁶ Gisi mu dangu dia salanga fedji di guvaluga gu Yelodi, mwana umugonusa mu Yelodiasi aginanga agazi ga hadu agalenzigidi gu fedji dio, ye Yelodia agakedi mu kiesi gingi. ⁷ Mu gio yeyi dia gaganisidi ye gimbangi gikima mu guwa mwana yo gima gikima giagulomba. ⁸ Mu luve lu maya wenzi,yeyi dia lombapienu mi hoha, mu longa, mudu u Zwani Mbozigi. ⁹ Fumu yo agakedi mu kenda zingi; ha; mu mwila gimbangi ye hadu akima agakedi ho, yeyi dia golombidi mbi esi gumudwadila, mudu u Zwani Mbozigi. ¹⁰ Ye yeyi dia gadumini isadi yenzi mu gwenda gumusenzila mudu u Zwani Mbozigi gu bologu. ¹¹ Mudu wenzi di ugesidi mu longa, ye yeyi di gawuhanini gwena mwana mugosuna yo, dia gawudwadidi gwena maya wenzi. ¹² Alongogi a Zwani dia gesidi gusenda mwila u Zwani, ye dia gedi guziga. Ye owu dia gedi gwambila Yisu. ¹³ Mu musamu wo Yisu dia gagadugidi ho ye yeyi dia gedi mu wadu gusimu di nzadi, mu mwila yeyi enzi gukala mu gingenga mu gihani gidemu;ye mu dangu diesiya gibudi gi hadu, agadugidi mu mambu ye mambu dia mulandanga gu milu. ¹⁴ Mu dangu dia duga mu wadu, yeyi dia dala gibudi gi hadu, ye diaga efididi kenda zingi, ye yeyi diaga godisidi akasi engi. ¹⁵ Mu dangu di bwa gingwesi,alongogi enzi dia gedi heyi heyi ye yeyi, ye dia mwambila: gihani gi dwenamu demu, ye dangu di hizidi;ginzigisa gibudi gihadu a,mu mpila mbi owu enzi mu mambu , mu mwila gwenda gusumba yima yowu yi gudua. ¹⁶ Yisu dia agisigisila mbi:owu lo ena ye funu yi gwenda; anu beni nwawi yima yi gudua. ¹⁷ Ha owu dia mwambila: adu ha dwena kaga ye mapa madanu ye asi mbadi. ¹⁸ Ye yeyi dia hosa:onu twadidi ami yima yo. ¹⁹ Owu dia gabwisidi hadu akima achi mu malengi,dia senda mapa madanu ye asi mbadi o, ye dia zangula mbunzu gu wulu, ye yeyi dia ginzigisa madonzi. Gunima, dia gela mapa ye dia hana gwena alongogi,dia gabanga gwena hadu. ²⁰ Akima ma gadidi ye magaguzidi, ye dia gesidi gudwala idunga gumi ye yadi iguzala ye izini yi mapa igasadidi. ²¹ Hadu akima agadidi agakedi mafunda madanu ma mamala, agonusa ye ana lo. ²² Gunima di dangu diodio, yeyi dia galombidi gwena alongogi enzi mu gwenda gwingila mu wadu ye mu gwenda gu simu di nzadi gumesu menzi, tegu yeyi mu gugadula gibudi gi hadu gio. ²³ Mu dangu yeyi dia gadula hadu o, yeyi dia gedi gu muselu, mu mwila yeyi enzi gusamba ye beni; ye, gigwesi gi gakedi heyi heyi mu gubwa, yeyi agakedi gogo ye beni. ²⁴ Wadu ugakedi ududidi agadji gadji ga nzadi, muhunga ugola diu gasenzidi; mu gio muhunga ubulanga gisaga saga. ²⁵ Mu dangu di gwana di piba,Yisu diendanga gwena owu, awulu yi mema. ²⁶ Dangu di gamudadidi alongogi enzi awulu mema, owu dia guma gisaga saga, ye dia hosa: gwena mufu! Ye, mu woma wowu, owu dia banda gusa miabu. ²⁷ Yisu dia ambila diodio: gwigilenu, gwena ami; nukadigu mu woma! ²⁸ Pedula dia muginzigisila mbi: fumu, mbi gwena ayi, ngiegidi mbi ami ngisi gu wena yi awulu yi mema. ²⁹ Ye yeyi dia hosa: awisi! Pedula dia duga mu wadu, ye dia banda gwenda awulu yi mema, mu mwila enzi gwena Yisu. ³⁰ Ha mu dangu, yeyi dia dala mbi muhunga wena ugola, woma diu mugama; ye, mu dangu yeyi dia banda guziama, yeyi dia lenziga: fumu, mbigisi mi! ³¹ Mu dangu diodio,Yisu dia zangula gogu,dia mugama, ye dia mwambila:mudu u lugwigilu luzigi zigi, mu mwila yigi ayi umeda? ³² Ye owu diengila mu wadu, ye muhunga diu wena pedwe. ³³ Aho agakedi mu wadu diesenga gufugamana gu mesu ma Yisu, ye dia hosanga: ayi wena gigidi mwana u Nzambi. ³⁴ Gunima di guvugisa gowu gu nzadi, owu dia gesidi gumbu di Genezalezi. ³⁵ Hadu ambu dio,dia dumisanga mapanzi usa ukima, ye diesanga gumudwadi hadu akasi akima. ³⁶ Owu amulombanga mbi agami gowu si sulu yi muledi wenzi. Ye akima o agamanga magolanga.

Chapter 15

¹ Mu gio Afadisaya ye Asikidibi dia duga gu Yelusalemi mu gwise gwena Yisu, ² ye gu mwambila: Mu mwila yigi alongogi ayi aba gumvenza ukaga wambuda? Gisi owu lo agofanga miogu miowu, mbi owu ena mugudia. ³ Yeyi dia aginzigisila mbi: mu mwila yigi anu nubagu mvenza misigu mi Nzambi mu miluda mi ukaga wenu? ⁴ Gisi Nzambi agohosidi: zidjisa dada ye maya wayi; ye ayo uga mvenza dada mbi lo maya wenzi yeyi agasenda gidumbu gilufwa. ⁵ Ha anu, nubaguhosa: ayo ugambila dada ye maya wenzi: ayo yizola gusala mi mu mwila yena magabu ma Nzambi, lo afana mu guzidjisa dada ye maya wenzi. ⁶ Anu nweni mu guziya ndaga yi Nzambi mu mwila ukaga wenu. ⁷ Apala, Yezaya maga bigudidi pambu mu mwila anu, mu dangu dia hosanga mbi: ⁸ mudu yu aba guzisa mi mu mivumbu, ha muzima wenzi wena gudadi ye ami. ⁹ Gwena gogo mu pamba owu aguzidjisanga, mu gulonga mapanzi mo mena nga misigu mi hadu. ¹⁰ Dia lenziga gibudi gi hadu, ye di agiambila: wenu, ye wisiyenu. ¹¹ Lo gwena mbi yima yo iba gwingila mu ganu igubebisanga mudu; ha yoyo igu duganga mu ganu, gwena yoyo igu bebisanga mudu. ¹² Mu alongogi enzi diapusana, ye dia mwambila: ayi wisi mbi Afadisayi maga gandanamani mbuga mu ndaga yagefidi? ¹³ Yeyi dia ginzigisa: mudonda ukima ugagonzi guguna dada wami wena gu wulu mugavunuga. ¹⁴ Anu nu egi ena ifa mesu aba gudwana ifa mesu, magabwa akima mu mumbu. ¹⁵ Pedula dia mwambila mbi: dulesi du gisongidila gi tigu yo. ¹⁶ Ye Yisu dia hosa: anu kega lo nweni ye ndungi? ¹⁷ Anu lo nugwisiyanga ayo iguduganga mu ganu ye igwingilanga mu vumu, ye agwimbilanga mu gihani gi ginswegi? ¹⁸ Ha ayo yiguduganga mu ganu igugaduganga gu muzima, ye yoyo yigubebisanga mudu. ¹⁹ Gisi mu muzima guguduganga manunga mabi, guziya, gindumbu, gisaga saga, wimbu, gimbangi gi upala, upala. ²⁰ Dala yima igubebisanga mudu; ha gudua gofa gu miogu lo, yoyi lo gufana gubebusa mudu. ²¹ Yisu dangu dia gaduga ho, agadugidi mu manu ma Tidiya ye Siyona. ²² Dia dala mugosuna umosi musi Ganana, amufugisanga ye gulenziga: fidi kenda, fumu, mwana u Davidi! Mwana wami mugosuna munu guyangagana mu mihunga mibi. ²³ Yeyi lo aga muginzigisididi si mvudu, ye Alongogi enzi dia pusana gwena yeyi, ye dia mwambila: mugadudi ha mu mwila ena mu gwenda gudusila lubu gunima diedu. ²⁴ Yeyi di aginzigisila: ami agatumisidi mu mamema maga bila ma ganda di Isaledi. ²⁵ Ha yeyi dia gesidi gufu gamana gu mesu menzi, dia hosa: fumu, mbigisi mi! v ²⁶ Yeyi dia ginzigisa: lo gwena pambu mu gusenda mapa ma ana, ye mu gumbididi ana ambwa. ²⁷ E, fumu, mugosuna yo dia hosa, ha ana abwa magudianga isengu yi yima yigudianga afumu a mesa mowu. ²⁸ Mu gio Yisu dia muginzigisila: mugosuna yu, lugwigilu lwayi lwena luneni; wega mbi isalamani nga mpila yi uzola. Ye, mu dangu diodio, mwana wenzi mugosuna dia gagodidi. ²⁹ Yisu dia gagadugidi mu gihani gio, ye dia gesidi heyi heyi ye nzadi u Ngadidi. Dia gaduga gu muselu, yeyi dia bwa asi. ³⁰ Mu gio gibudi gi hadu engi dia gesidi gwena yeyi, agakedi ye gigada gimosi, gifa mesu umosi, gifa madwi umosi, gizengi gimosi, ye akasi ega. Dia gasidi gu mwilu mienzi, ye yeyi dia gagodisidi; ³¹ Mu mpila yo hadu akima agakedi mu giesi gia gadadi mudu ugondanga guhosa munu guhosa, akasi agola, igada munu gwenda, ifa mesu munu gudala; ye owu diabanda gugumisa Nzambi wi Isaledi. ³² Yisu dia lenziga alongogi enzi, dia hosa: ami giena mu kenda mu gibudi gi hadu a; mu mwila dala mafugu masadu owu ena ye ami heyi heyi, ye lo ena ye gima gigudia. Ami lo izola mbi aginzigidi mu nzala, gwena mbi mila migonzi gwa hela mu mbuga. ³³ Alongogi dia mwambila: kiyo adu dufana gusala mu gusumba mapa mengi mu gudisa gibudi gi hadu gikima gi mu demu digifa gi? ³⁴ Yisu dia ambila: anu nweni ye mapa magwi? owu dia hosa mbi: mena nsambwadi, yen dambu duchi. ³⁵ Mu gio yeyi dia gabwisidi achi mu manu. ³⁶ Dia senda mapa mo nsambwadi ye achi o, ye, gunima di guginzigisa madonzi gwena Nzambi, yeyi dia magela ye dia hana gwena alongogi enzi, dia gagabidi gwena hadu akima. ³⁷ Akima magadidi ye maga guzidi pambu sila, ye dia gasenzidi idunga nsambwadi yi izini yi mapa magasadidi. ³⁸ Owu akima o agadidi agakedi gidesu gi mafunda mawana mamala, agosuna ye ana lo. ³⁹ Gunima yeyi dia gagadudidi gibudi gio gi hadu, dia nini mu wadu, ye dia gedi gu usa u Magadani.

Chapter 16

¹ Afadisaya ye Asaduseyi dia gedi gwena Yisu mu mwila gumumega, dia mwambila mugwalesa gidimbu gimosi giduga gu wulu. ² Yisu dia ginzigisa mbi: gigwesi mbi gibwa, anu nuguhsa:gugukala pimbu, mu mwila wulu diena dibenga; ye mukela: ³ Mwanenu mugukala ye maduda mu mwila gubenga gu wulu di mwanenu diena bwangu bwangu. Anu nubagwisiya gufanigisa, ye lo nubagwisiya gufanigisa idimbu idangu di. ⁴ Gidiga gi hadu akabu ye andumbu aba gulomba imangu; lo gwena ye imangu yega igasalamana,gunima di gimangu gi Yona. Gunima yeyi dia gagadugidi ho, ye dia gedi. ⁵ Alongogi mu guhida gu simu dimosi di nzadi, ma gayadidi mu gusenda mapa. ⁶ Yisu dia ambila:anu nuswegi pimbu levidi di Afadisaya ye di Asaduseyi. ⁷ Alongogi dia banda gununga owu beni, ye guhsa: gwena mu mwila adu lo dusenzidi mapa. ⁸ Yisu diesiya manunga mowu, dia hosa: mu mwila yigi anu nuba gununga anu beni, adu alugwigilu luzigi zigi, mu mwila anu lo nusenda mapa? ⁹ Anu lo nweni ye ndungi, ye lo nubagwibuga mu mapa madanu madisa hadu mafunda madanu ye idunga yigwi nugazesidi? ¹⁰ Si mapa nsambwadi mu mafunda mawana ma hadu ye idunga yigwi nugazesidi? ¹¹ Kiyo anu nubagonda gwisiya mbi lo gwena mu mwila mapa ami iba gunwambila. Swegenu pimbu levidi di Afadisaya ye Asaduseyi. ¹² Mu gio owu dia gesiyi mbi lo gwena mu mwila levidi yeyi aba gu ambila mu gudiswega, ha mu malongi ma Afadisaya ye Asaduseyi ¹³ Yisu dia gadudidi mu manu ma Sezare ma Fidipo, dia gambididi alongogi enzi mbi: anu nugununganga mbi ami ngiena, mwana mudu? ¹⁴ Owu dia mu ginzigisila mbi:amosi ahosanga mbi ayi wena Zwani mbozigi,amosi mbi, Eliya; aho ega, Yelemia, mbi lo umosi mugazi dia ambigidi. ¹⁵ Yeyi dia hosa,ha anu nuhsa mbi ami giena na? ¹⁶ Simoni Pedula dia ginzigisa mbi: ayi wena Kristu, mwana u Nzambi u moni. ¹⁷ Yisu dia senda ndaga, ye dia hosa: ayi wena mudu u giesi, Simoni, mwana u Yona; mu mwila lo gwena mbi misuni mbi lo magila magulonga mambu ma, ha gwena dada wami ayu wena gu wulu. ¹⁸ Ye ami igwambila mbi ayi wena mani, ye mbi awulu mani dio ami ya gudunga nzu i Nzambi yami, ye mambuga ma lufwa lo mafana guhida wena yoyi. ¹⁹ Ami migaguwa mafungula ma gifumu giwulu: ayo yugaganda yi mu manu, guwulu ami kega mi gaganda, ayo yuganzulula yi mu manu, ami kega mi ganzulula guwulu. ²⁰ Mu gio yeyi dia galombidi gwena alongogi enzi mu gugonda gwambila ata mudu mbi yeyi ena Kristu. ²¹ Duga mudugu Yisu magabanzidi gudilesa gwena alongogi enzi mu gwisiya mbi, yeyi ufana mu gwenda gu Yelusalemi, yeyi ufana gunioguga gwingi gwena ambuda, gwena anganga Nzambi,gwena a Sikidibi, ma gamuziya, ye yeyi magafudumuga gunima di mafugu masadu. ²² Pedula dia gamubenzidi mu lugalu, dia gabanzidi mu gumula, ye dia hosa: Gwenda gwayi lo gwena kiesi, fumu! mambu mo lo maga gududila. ²³ Ha Yisu, dialumuga, ia hosa gwena Pedula: gunima diami, Sadani! Ayi wena mu gukanda mi mbuga; mu mwila manunga mayi lo mena manunga ma Nzambi, ha mena manunga ma hadu. ²⁴ Mu gio Yisu dia hosa gwena alongogi enzi: Mbi gwena ye mudu ugazola gwise gunima diami, yeyi adiduni tegu ye beni, yeyi adidudigi ye beni nkulusi yenzi, ye yeyi esi gundanda mi. ²⁵ Mu mwila ayo ugazola gugulusa luzingu lwenzi, yeyi magalugonda, ha ayo ugagonda luzingu lwenzi mu mwila mi, yeyi maluzwa. ²⁶ Ye mfunu yi yigi mudu mu gubaga yima yikima, mbi yeyi ubidisa moni wenzi? Mbi lo, gima giegi mudu afana gusoba ye moni wenzi? ²⁷ Mu mwila mwana mudu magesa mu migemba mi dada wenzi, ye awanzio enzi, ye magafuda hosi mudu lufudu lu gisalu gienzi. ²⁸ Ami ibagunwambila gigidi, mbi amosi engi engi ena ha lo agafa, mbi owu lo adala mwana mudu mu gwise mu gifumu gienzi.

Chapter 17

¹ Ginima di mafugu masambanu, Yisu dia senda Pedula, Jagi, pangi wenzi, ye yeyi dia gadwadidi gutu muselu. ² Yeyi dia gasobidi gifa gumesu mowu; mbunzu yenzi migeganga nga dangu, ye miledi mienzi di miguma pemi nga mwani. ³ Ye dala, Mose ye Eliya dia gadugididi, dia banda gusolula ye yeyi. ⁴ Pedula dia hosa, gwena Yisu: gwena pambu mbi adu dukadi godu ha; mbi uzola, ami migudunga ha manzu masadu, imosi mu mwila yi, yega mu mwila Mose, ye yega mu mwila Eliya. ⁵ Yeyi agakedi munu guhosa kaka, duda dimosi digeganga diesa gwafuga. Ye dala, ndaga di duga mu duda, di hosa: ayu ena mwana wami u luzolu, mwena yeyi ami isidi luzolu lwami lukima: mwifilenu! ⁶ Mu dangu dia gefidi ndaga yo, alongogi dia gabwidi gumesu mowu, ye woma wingi diu gagamini. ⁷ Ha Yisu, dia pusana, dia agama, ye dia hosa: Zangulugenu, nukadigu mu woma! ⁸ Owu dia zangula mesu, ye dia dala kaka Yisu ye beni. ⁹ Dia gadugidi gu muselu, Yisu dia gawedi mibegu mi: anu nugonzi gudela mudu gimangu gi, dee gugafudumuga mwana mudu mwafwa. ¹⁰ Alongogi dia gamudidi gifu gi: Mu mwila yigi a Sikidibi aguhosanga mbi Eliya ugesa mudu utegu? ¹¹ Yeyi dia ginzigisa: gwena gigidi mbi Eliya ufana gwise, ye guhidiga yima ikima. ¹² Ha ami iba gunwambila mbi Eliya ugesa, owu lo agamwisiyi, ye owu agamusadidi mu mpila yikima ya gazodidi. Gigeledi kega mwana mudu maga nioguga gu usa wowu. ¹³ Alongogi magesiyi mbi yeyi a ambilangamu mwila Zwani mboziga. ¹⁴ Dangu dia gadudidi heyi-heyi ye gibudi gi hadu, mudu umosi wesa gubwa mu mabongu gu mesu ma Yisu, ye dia hosa: ¹⁵ Fumu, wifila mwana wami kenda, lo agudalanga, ye ena mukasi mugola; yeyi agu bwanga gwingi gu twiya, ye mbalu zingi kega mu mema. ¹⁶ Ami migesidi gumu dwala gwena alongogi ayi, ye owu lo agagugidi gu mugodisa. ¹⁷ Yisu dia aginzigisila: ganda di hadu a mizima gugola ye a gisaga saga, dee dangu diegi ami igakalanga ye anu? Dee dangu diegi ami iganugiebanga? Onu twadididi yenzi aha. ¹⁸ Yisu dia ganganini mufu wo ye giyala, mufu wo diu gadugidi mwena mudu yo, ye mwana dia gagodidi mu dangu diodio. ¹⁹ Mu gio alongogu enzi dia gedi heyi-heyi di Yisu, ye mu gumwambila ye beni: mu mwila yigi adu lo dugugidi guhanga mufu wuni? ²⁰ Gwena mu mwila mizima gugola mienu, gigahambididi Yisu. Ami iba gunwambila gigidi, mbi anu nukadi ye nlugwigilu nga lundumba lu senivi, anu nufana gwambila muselu wuni: gaduga ha ndawe guna, ye wowu mugagaduga; o gwena ye gima gifana ginuwa pasi. ²¹ Ha gifa gi mufu wu ufana guduga mu isambu ye gudiega nzala. ²² Mu dangu dia ziedanga mu mbanza yi Gadileya, Yisu dia ambila: mwana mudu ma gumudega gu miogu mi hadu; ²³ Owu ma gamudega, ye ufugu usadu yeyi maga fudumuga. Owu agakedi mu genda zingi. ²⁵ Mu dangu dia gadudidi gu Kapedinawumu, aho agaganzidi pada ziadi dia gudidi Pedula, ye dia mwambila: Fumu wenu lo agufuda pada ziadi? ²⁴ Pedula dia ginzigisila: e Ye mu dangu dia gengididi munzu, Yisu wagiebisa, ye dia hosa: dugwimega ye yigi, Simoni? Afumu agifuzi, mwena na owu afana gumege gufuda pagu ye gidadi? mu ana owu, mbi lo ma ifuzi ya anzenzi? ²⁶ Yeyi dia muginzigisila: uma mambu ma nzenzi. Ye Yisu dia muginzigisila: ana akadi mu lugalu. ²⁷ Ha, mu mwila gugonda gwaganda mbuga, nda gu nzadi, womba ndobu, ye si utegu uwagadusa, mwanzuludi ganu, ye muwagudala pada imosi. Isenzi, ye awi mu mwila yi ya ami.

Chapter 18

¹ Mu dangu dio, alongogi dia gapusanini gwena Yisu, ye dia hosa: na wena mbuda mu gufumu gi wulu? ² Yisu dia galenzigidi mwana galengi, dia musa agadji diowu, ³ Ye dia hosa: ami iba gunwambila gigidi, mbi anu lo nwalumuna mizima ye mbi lo nuguma nga ana dulengi, anu lo nugengila mu gufumu gi wulu. ⁴ Mu gio ayo uga digidula nga mwana galengi yoyo ugakala mbuda mu gifumu gi wulu. ⁵ Ye ayo ugayamba mu kumbu yami mwana galengi nga yuyu, ayamba ami beni. ⁶ Ha, ayo ugaganda mbuga gwena umosi wu ana dulengi aha agagwigila mu gwena mi, gwena pumbu wena yeyi mu gumuganda mu koda yenzi mani, ye mu gumu mbila agadji di nzadi. ⁷ Kenda gwena hadu agifudji mu mwila kadjidi yi mbuga! Mu mwila gwena pumbu mapadji mabi mu gududila; ha kenda gwena mudu yo mu mbuga yenzi mapadji mabi mafana gudula! ⁸ Mbi gogu mbi lo gulu diayi munu gubenda mu gubwa mu wumbu, divugi ye dimbidi gudadi diayi; gwena pumbu mu wena yi mu gwingila gigada mbi lo gogu gidjini, ke mugu kala ye milu mbi lo miogu miadi ye mu gumbila mu wumbu di twiya di Nzambi. ⁹ Ye mbi disu diayi diena mbuga yi gubwa gwayi, digadudi ye dimbidi gudadi ye ayi; gwena pumbu gu wena yi mu gwingila ye moni, ugadi ye disu dimosi, ke mugu kala ye mesu madi ye mu gu mbila mu wumbu di twiya. ¹⁰ Gebugenu mu gugonda guniogula ata mwana umosi ugalengi mu gadji di ana akima, mu gio ami iba gunwambila mbi awanzio owu guwulu magudala dangu di kima mbunzu yi dada wami ayu wena guwulu. ¹¹ Mu mwila mwana mudu agesidi guhulusa mudu yo ugabididi. ¹² Ye yigi nufanagana? Mbi mudu umosi ena ye mamema kama, ye mbi lumema lumosi mugadji di mamema mo dibila, yeyi lo afana gusisa mamema magumi umva ye umva mamosi gu muselu, mu gwenda gugamba lumema lo lugabididi. ¹³ Ye, mbi yeyi udizwa, ami ibagunwambila gigidi, lolu lugamuwa kiesi gigi guhida mamema magumi umva ye umva amo magonzidi gubila. ¹⁴ Mu mpila yoyo, lo gwena mbi luzolu lu dada wenu wena guwulu mu gubidisa ata mwana umosi mu gazi di ana akima. ¹⁵ Mbi pangi wayi ubwa mu masumu, ayi dawenzi musenzi ayi beni. Ye mbi yeyi ugwigila, ayi muga binga pangi wayi. ¹⁶ Ha mbi yeyi lo agwigila, ayi musenzidi hadu ega mbadi mbi lo sadu mu mpila mbi panzi yo ihidji gu mu mesu ma hadu mbadi mbi lo sadu mu gukala ambangi. ¹⁷ Mbi yeyi uduna mu gunwigila, ayi mu lesi gunzu yi Nzambi; mbi yeyi uduna kega mu gwigila dibundu, ayi musendji nga mupaganu mbi lo mu Pubidiga. ¹⁸ Ami ibagunwambila gigidi, ikima yo yinugaganda hachi gu wulu kega migagadamana, ye yikima yinu ganzulula hachi gu wulu kega mi ganzululaga. ¹⁹ Ami ibagunwambila kega mbi, mbi hadu mbadi efilagana aha hachi mu gulomba gima hochi gio, dada wami ayu wena gu wulu ma gawa. ²⁰ Mu gio aho abambagana hadu mbadi mbi lo sadu mu kumbun yami, ami igakala mugadji diowu. ²¹ Mu gio Pedula dia pusana gwena yeyi, ye dia hosa: fumu mu mbalu zigwi ami ifana gilolula pangi wami, mbi yeyi ubwa mu masumu gumesu mami? Gwena mbalu nsambwadi? ²² Yisu dia mwambila mbi: ami lo igwambila mbi dee mbalu nsambwadi, ha dee mu mbala magumi nsambwadi ye nsambwadi. ²³ Mu mpila yoyo, gifumu gi wulu gifanagana ye fumu umosi uzolanga gufuda hadu enzi agisalu. ²⁴ Dangu dia gabanzididi gudanga, dia gesidi gumudwadila mudu umosi ugenzi guginzigisa pada mafunda gumi. ²⁵ Mu gio yeyim lo agakedi ye gima mu gufunda pada yo, longi wenzi dia gahanini mbuga mu gumudega, yeyi, mugachi wenzi, ana enzi, ye yima yikima yaga kedi yoyi, mu mwila fuga dio mu guwa. ²⁶ Gisadi gio, di gigabwidi mu manu, dia fugamana gumesu menzi, ye dia hosa: fumu kala ye muzima udadi mu giena mi, ye ami miya gufuda yima yeyi ikima. ²⁷ Kenda di zimugama, longi u gisadi gio dia gamwegidi mu gwenda gonzi, ye dia mwegila fuga dio. ²⁸ Gunima di guduga gwenzi, gisadi gio di giwanagana ye umosi mu gadji gambayi enzi ugenzi gumuwa mapada kama. Yeyi dia gamugamini ye dia gamubudidi, ye gumwambila: fuga fuga diami. ²⁹ Mbayi wenzi yo, dia bwa mu manu, dia banda gumuwonzila, ye guhosa: kala muzima udadi mu giena mi, ye ami miya gufuda. ³⁰ Ha mudu yo lo aga zodidi, ye yeyi dia gedi gumusa mu bologu, dee gogo gwagafudjidi fuga dio. ³¹ Ambayi enzi mu dangu dia dala giga hidjidi mapanzi mo, aga kedi mu kenda zingi sila, ye owu dia gedi gudela longi wowu makama mo magahidjidi. ³² Mu gio longi yo dia galenzigidi mudu yo ugisalu, ye dia mwambila mudu ugisalu ukabu, ami migo gwegididi fuga diami dikima, mu mwila ayi muga mbogudjididi; ³³ Lo ufana gwifa kenda zi mbayi wayi kega, nga mu mpila yi gogwidididi mi kenda? ³⁴ Ye longi wenzi yo, diefa kabu, dia gamuhanini gwena apumbulu, dee gogo gwaga fudjidi fuga dio. ³⁵ Mu giogio dada wami wena guwulu aga nusala anu kega, mbi umosi lo alolula mugweddu mu muzima wenzi gibeni.

Chapter 19

¹ Mu dangu dimasa Yisu mu guhana malongi mo, yeyi dia gagadugidi gu Ngadidi, ye dia gedi mu manu ma Zudeya, guhida Yoludani. ² Gibudi gi hadu gingi gimu landanga, ye go yeyi ma gulusanga akachi. ³ Afadiseyi dia gedi mu gumudala, ye dia gahosidi, mu mwila mu gumumega: gwena gigidi yala mu gwega mugasi wenzi mu panzi yi gigala? ⁴ Yeyi dia ginzigisa: anu lo nugadangidi mbi musadi, mu luyanzigu agasadidi, yala ye mugonusa. ⁵ Ye dia hosa mbi: mu mwila gio anu munu gadala yala magasisa dada ye maya wenzi, ye agenda gubambagana ye mugasi wenzi, ye owu mbadi aga guma musuni umosi? ⁶ Adio owu lo ena mbadi, ha ena ye musuni umosi. Yala lo afana gugabula ayo igavugisa Nzambi. ⁷ Mu mwila yigi sila, owu agamudidi: Mose agasonigidi mbi dufana guwa mugonusa muganda ugufa guwala ye gumu hanga munzu yi wala? ⁸ Yeyi dia muginzigisila mbi: gwena mu mwila mizima mienu migola, Mose aga nuwedi mbuga mu gwega agasi enu; mu luyanzigu, yeyi lo aga hosidi gio. ⁹ Ha ami iba gunwambila mbi ayo wega mugasi wenzi, mbi lo asala gindumbu ye amala ega, ye mbi udwala mugasi miega, aba gusala yenzi gindumbu. ¹⁰ Alongogi enzi dia mwambila: mbi gwena giogio yala gumesu ma mugosuna, lo gwena funu mu gudwala. ¹¹ Yeyi dia ginzigisila mbi: akima lo abagwisiya malongi ma, ha gwena ye oho eni momu. ¹² Gwena ye hadu amosi lo agavalugidi agobu mu vumu di maya wowu; ha owu aga guma agobu mu luzolu lu hadu agifudji, ye amosi mu mpila yowu beni, mu mwila gifumu giwulu...Ochi yo ufana gwiseya esiyi. ¹³ Mu gio dia gamudwadidi ana adulengi, mu mwila yeyi achi miogu ye gusamba mu mwila owu. Ha alongogi enzi dia aginzigisanga gu nima. ¹⁴ Ye Yisu dia hosa:wegenu ana dulengi, ye anu nwaganzigu mbuga mu gwise gwena mi; mu mwila gifumu giwulu gwena gi oho afanagana ye ana dulengi. ¹⁵ Yeyi dia sanganga miogu, ye yeyi dia gagadugidi ho. ¹⁶ Dia dala mudu umosi, diapusana gwena yeyi, ye dia hosa gwena Yisu: longi yigi yipimbu ami ifana gusala mu mwila mu gubaga moni umvula ye mvula? ¹⁷ Yisu dia ginzigisa mbi: mu mwila yigi ayi ungula mu yi idadila pimbu? Gwena ye umosi buna wena pimbu. Mbi ayi uzola gubaga luzingu dadila misigu. Misigu migi gigudidi mudu yo. ¹⁸ Ye Yisu dia ginzigisa mbi: ayi lo ufana guziya, ayi lo ufana gugemba ye mugasi mudu, ayi lo ufana gwimbula, ayi lo ufana guda gimbangi gi upala mu mwila u pangi wayi. ¹⁹ Zidjisa dada ye maya wayi; ye ufana guzola pangi wayi nga ayi mweni. ²⁰ Ye mwana yala yo dia mwambila:ami migu lungisanga yima yo yikima; yigi igonda kega? ²¹ Yisu dia mwambila: mbi ayi uzola gukala mudu u gigidi, ndawenzi, dega yima yikima yukwezi, ye gaba gwena amphi, ye mugabaga gimvama guwulu. Gunima wisi gundaba mi. ²² Dangu dia gefidi malongi mo, mwala yo dia gedi mu kenda zingi sila; mu mwila yeyi agakedi ye yima yingi sila. ²³ Yisu dia hosa gwena alongogi enzi: ami iba gunwambila gigidi, mvama agengila mu pasi gu gifumu giwulu. ²⁴ Ami iba gunwambila kega, lo gwena pasi gwena punda mu gwingila mu gondondudu ga ndongu, ke gwena mvama mu gwingila gu gifumu giwulu. ²⁵ Alongogi dangu diefa yima yo yikima agakedi mu guyiduga, ye dia hosa: na sila ufana guhuluga? ²⁶ Yisu dia dala ye dia ambila: gwena hadu gwena pasi, ha gwena Nzambi yikima yena pamba. ²⁷ Pedula dia zanguluga ye dia hosa: dala edu dusisa yima yikima ye dwesa gulanda; yigi edu dugabaga? ²⁸ Yisu dia aginzigisila mbi:ami iba gunwambila gigidi, mbi, dangu di mwana mudu, mu gusoba mapanzi makim a, dia gabwa achi mu gidji gi gifumu gilugumu, anu nwesa gundaba, nugabwa achi kega mu yinzi kumi ye yadi yi gifumu, ye anu nugasambisa iganda gumi ye yadi yi Isaledi. ²⁹ Ye ochi yo ugagaduga, mu kumbu yami, anowu amala, anowu agosuna, ana enzi, manu menzi, manzu menzi, agasenda miluda kama ye kama ye maga senda moni u mvula ye mvula. ³⁰ Engi agakedi hadu ategu magakala hadu a suga, ye asuga magakala ategu.

Chapter 20

¹ Mu gio gifumu gi Nzambi gifanagana ye fumu umosi unzu ugadugidi ye kela, mu gwenda gugamba hadu a gisalu a ngundu yenzi yi vinu. ² Yeyi dia gefilaganini ye owu mu gwafuda pada imosi mu ufugu, ye yeyi dia gadumisidi mu gwenda gusala mu ngundu yo yi vinu. ³ Yeyi dia gadugidi mu dangu di satu, yeyi dia gedi mu gwasenga ye dia gadadi hadu agisalu amosi mu gihani gimosi gina lo asalanga ata gisalu gimosi. ⁴ Yeyi dia ambila: anu bdenu kega mu gundu yami yi vinu, ye ami mi ganuwa yikima yo ugalombuga mu gunuwa. ⁵ Ye owu dia gedi. Yeyi dia gedi kedi mbalu yi mbadi mu dangu di sambanu, ye mu dangu di umva, ye yeyi agasadidi gigeledi. ⁶ Dia dugilula mu dangu di gumi ye umosi, dia dalulula hadu enga adumbamanini a gihani giogio, ye yeyi dia ga ambididi: mu mwila yigi anu nudumbamana ha ufugu umundu ata gisalu gimosi lo nubagusala? ⁷ Owu dia mu ginzigisididi mbi: lo gwena ye mudu wesi gudusenda mbi adu dwenzi gumusadila gisalu. Yeyi dia gadumisidi gu gundu yenzi yi vinu. ⁸ Mu dangu dibwa gigwesi, fumu u ngundu yi vinu diambila mbayi wenzi; lenziga hadu ani asala gu ngundu mwanenu, ye ayi wafudji lufudu lowu, gubanda mudu utegu dee unsuga. ⁹ Aho amadangu kumi ye umosi dia gesidi, ye dia gafudjidi pada imosi ochi mudu. ¹⁰ Hadu ategu dia gesidi kega, anunganga mbi agwafuda guhida; ha owu kega afuda pada imosi. ¹¹ Dia ayamba owu dia gabanzidi guboguda gwena fumu unzu ¹² Ye dia hosanga: hadu ansuga asala kaga dangu dimosi, ye ayi wafuda gigeledi ye adu, ana aganzidi muzima mu guhela ye mwani ufugu muwundu. ¹³ Yeyi dia gahanini mvudu gwena umosi mu ganzi diowu: Mbayi wami ami lo igubedisa; ayi lo dweffilaganini ye ami mu pada imosi? ¹⁴ Senda ayo yayi ye ndawedji goyi. Ami mi guhana gwena amosi ansuga giogio guhida yi. ¹⁵ Lo gwena mfunu gu giena mi mu gusala ikima yo yizola mi gusala? Mbi lo ayi mu mwila yigi utala mu disu dibi mu pimbu yi yisala mi amosi? ¹⁶ Mu gio hadu ategu ma gaguma hadu ansuga, ye hadu ansuga maga guma hadu ategu. ¹⁷ Mu dangu di gandugaga Yisu gun Yeluzalemi, yeyi dia gasedjidi alongogi mbadi mu gadji dia alongogi enzi kumi ye mbadi, ye yeyi dia gahambidi mu mbuga mbi: ¹⁸ Dalenu adu dwena mu gwenda gu Yeluzalemi, ye mwana mudu ma gumudega gwena anganga Nzambi ye gwena Asikidibi. Owu ma gamugongila mbadu yi lufwa, ¹⁹ Ye owu maga mudimbula gwena apaganu, mu mwila owu amuseyi, ye amubudi midondu, ye amuchi awulu nkuluchi; ye gunima di mafugu masadu yeyi maga zanguluga mu lufwa. ²⁰ Mu gio maya u ana a Zebede dia gapusanini gwena Yisu ye ana enzi, ye dia gafugamanini, mu mwila gumulomba. ²¹ Yisu dia mwambila: ayi uzola yigi? Yeyi dia ginzigisa mbi, ayi hana mbuga gwena ana ami mbadi, a abwi achi, mu gidji giayi gi gifumu, umosi mu gopgu diayi di gidada mwega mu gogu diayi di gimaya. ²² Yisu dia mu ginzigisila mbi: anu lo nubagwisiya ayo yinu bagulomba. Anu nufana gunwa goba di difana gunwa mi? Owu dia ginzigisa mbi: e, adu dufana gunwa. ²³ Ye Yisu dia ginzigisa mbi: yena yi gigidi mbi anu nufana gunwa goba diami, ha mu yo idadila mu gubwa achi mu gogu diami di gidada ye digi maya, ayo lo itadila mi, ye yoyi iga hanamanina gwena o buna aga swegididi dada wami. ²⁴ Aho gumi, agefidi mambu mo, agakedi mu gisege mu mwila hadu o mbadi. ²⁵ Yisu dia galenzigidi, ye dia hosa: anu nwisi mbi fumu u gifudji maga niogula, ye ambuda maga sadilanga. ²⁶ Yoyi lo igakala gio mu gadji dienu. Ha hochi yo uzola gukala mbuda mu gadji dienu, yeyi akadi mudu wenu ugisalu; ²⁷ Ye hochi yo uzola gukala mudu utegu mu gadji dienu, yeyi akadi tegu muhiga wenu. ²⁸ Mu giogio mwana mudu ugesa, lo mbi mu mwila amusadidi, ha mu mwila yeyi asadidi hadu ye ahani luzingu lienzi nga magabu ma hadu engi. ²⁹ Mu dangu yeyi dia gadugidi gu Yeluko, gibudi gi hadu digi landanga Yisu. ³⁰ Dia dala, ifa mesu yadi, abwidi hachi mu kugu yi mbuga, amenanga mbi Yisu ahidji, ye guboga: dufidi kenda, fumu, mwana u Davidi! ³¹ Gibudi gi hadu agakedi ho dia gabanzidi gwanganina mu guganda ganu; ha owu lo aga ganzidi ganu, maboganga kaka gigola: dwifidi kenda, fumu, mwana u Davidi! ³² Yisu dia gomanini, dia galenzigidi, ye dia hosa: anu nuzola yigi mbi ami inusadidi? ³³ O wu dia mwambila: fumu duzola mesu medu madadi. ³⁴ Yisu diefa kenda zingi, dia gagamini mesu mowu; ye mu dangu diodio mesu mowu di maganzulugidi, dia gadadi.

Chapter 21

¹ Mu dangu dia duga gu Yelusalemi, ye owu dia gadudidi gu Betifaze, gu muselu u maolivi, Yisu dia gadumisidi alongogi enzi mbadi, ² ye dia ambila: anu ndenu gumbu dini diena gumesu menu; anu munwagudala mwana dimema adiganzididi mu mudondu, ye dimema dineni di gasi gihani gimosi; manzululenu, ye nwise gutwadila mi. ³ Mbi mudu unwambila panzi, anu nuga muginzigisila mbi: fumu wedu ena momu mfunu. Ye mu dangu diodio yeyi maga egidi mu gwenda. ⁴ Mu gio, yoyi igasalamani giogio giaga ambididi nga gigahosidi ambigudi: ⁵ Anu wambilenu mwana mugonusa u Siyona: dala, fumu wayi ena mu gwise gwena yi, ugazala ye pwele, ye unini awulu mpunda, awulu mwana dimema. ⁶ Alongogi dia gedi, ye dia gasadidi giogo gi gahambididi Yisu. ⁷ Owu dia gesidi gudwala lumema ye mwana lumema, dia gadanzidi miledi awulu mamema mo, ye dia gamabwisidi asi. ⁸ Hadu engi mu gibudi gio diagadanzidi miledi miowu mu mbuga; hadu amosi dia gedi gubogula ifufu imidond, dia banda gupubula mu mbuga yihidanga Yisu. ⁹ Aho agakedi gu mesu ye aho alandanga Yisu ahosanga mu ndaga yi gola: ozana gwena mwana u Davidi! lugumu gwena yo ubagwisa mu kumbu yi fumu! ozana mu ihani yi wulu! ¹⁰ Mu dangu dia gengididi gu Yelusalemi, mambu makima magakedi mu kiesi, ye ahosanga: ayu na yu? ¹¹ Gibudi gi hadu dia ginzigisanga mbi: gwena Yisu, mbigudi, u Nazalezi mu manu ma Gadileya. ¹² Yisu dia gengididi mu nzu yi Nzambi. Yeyi dia gahangidi hadu akima adeganga ye asumbanga mu gazi ga nzu yi Nzambi; yeyi maga panzidi mamesa ma hadu asengisanga nzimbu, ye yizi i hadu adeganga mayembi. ¹³ Ye yeyi dia ambila: yoyi igasonamana: nzu yami yena nzu yi isambu. Ha anu, anu nuga igidula nzu yi embu. ¹⁴ Ifa mesu ye igada dia gesidi gupusana gwena Yisu mu nzu yi Nzambi. Ye yeyi dia magodisanga. ¹⁵ Ha angnga nzambi ye asikidibi lo agakedi mu kiesi, mu gudala mapanzi ma guyiduga masalanga Yisu, ye ana dulengi mahosanga mu nzu i nzambi: ozana gwena mwana u Davidi! ¹⁶ Owu dia mwambila: ayi munu gwifa mapanzi maba guhosa owu? Yisu dia ginzigisa mbi: e ami ngiefidi. Anu lo ginudanga mambu ma makima mbi: ayi ugasenda lugumu lugaduga mu maganu ma ana dulengi ye aha ena gu madi. ¹⁷ Ye, dangu dia asisa, dia duga gwimbu, mu gwenda gu Betani, gwa gedi gubida. ¹⁸ Mu kela, dia ginziga gumbu dio, dia gefidi nzala. ¹⁹ Dia gadadidi mudondu u figiye mu mbuga, yeyi dia pusana, ha agadadidi kaga magasa, ye yeyi dia wambila: sala kaga giogi lo ugasala guvala ndumba! ye mu mbala mosi mudondu u figiye diu weminina. ²⁰ Alongogi, dia dala gio, diebugila, ye dia hosa: kiyo mudondu ufezi gwiminina mu mbalu mosi gi? ²¹ Yisu dia aginzigisila: ami iba gunwambila gigidi, mbi anu nweni ye lugwigila ye lo numeda, gusugu mbi mu gusala ama masalamana mu mudondu wu, ha mbi nufana gwambila muselu osi wo: gaduga ho ye ndawe gubwa mu nzadi muneni, yoyi migasalamana. ²² Hosi yo yinu galomba ye lugwigilu mu mbuga yi isambu, anu munu gayisenda. ²³ Yisu dia gedi gwingila munzu i Nzambi, ye, mu dangu dia longanga, anganga nzambiye ambuda amosi dia gesidi mu gumwambila: mu giyega gina ayi ubagusala mapanzi magifa gi, ye na uguwedi luve lugusala mapanzi magifa gi? ²⁴ Yisu dia anginzigisila: ami kega iba gunula gigi, ye, mbi anu nukinzigisila mvudu, ami kega miya gunwambila mu giyega gina ami aba gusala mambu ma makima. ²⁵ Mboziga yi Zwani, yiga dugidi gwiyo? gu wulu, mbi lo gwena hadu? ha owu agakedi mugu nunga buna yowu-yowu; mbi adu duhosa mbi: gu wulu, yeyi magudula: mu mwila yigi adu dugonda gugwila gwena yeyi? ²⁶ Ye, mbi adu duginzigisa mbi: gwena hadu, adu dwena mu woma u gibudi gi hadu gi, mu mwila owu agusenda Zwani mbigudi muneni. ²⁷ Mu gio owu dia gambididi Yisu mbi: adu lo dwisi. Ye yeyi dia ambila mbi: ami kega lo ngisi, ami kega lo igunwambila mbi mu luve luna ami ibagusala mapanzi magifa gi. ²⁸ Dufana gumege ye na? Mudu umosi agakedi ye ana mbadi; ye, diambila ayo utegu, yeyi dia hosa: mwana wami mwanenu ndawe gusala mu ngundu yami yi vinu. ²⁹ Yeyi dia ginzigisa: ami lo izola. Gunima, yeyi dia soba nunga, ye dia gedi. ³⁰ Diambila ayo umosi, yeyi dia hosa gigeledi. Ye mwana yo diaginzigisa: ami igumbula, fumu. Ye lo agedi. ³¹ Mu gadji diowu mbadi na ugagusisidi luzolu lu dada wenzi? Owu dia ginzigisa mbi: mwana utegu. Ye Yisu dia ambila: ami ibagunwambila gigidi mbi, afudjisi pagu ye andumbu magakala gumesu menu mu gifumu gi Nzambi. ³² Mu mwila Zwani agesidi gumesu menu mu gigidi, ye anu lo nugamugwigididi. Ha afudjisi pagu ye andumbu maga gwigididi mwena yeyi; ye anu, nugadadidi makima mo, anu lo ginwalumuna mizima mu mwila mu gugwila mwena yeyi. ³³ Hudigenu gingana giege. Gugakedi ye mudu umosi, fumu unzu, di gagunini mudondu u vinu. Yeyi diaga udungididi lupangu, dia gasimini wumbu, ye dia dunga lupangu; gunima yeyi dia uhanini gwena hadu mugu ugieba, ye yeyi dia gagadugidi mumbu dio. ³⁴ Dangu di gugadula ndumba didiguga, yeyi dia gadumini hadu enzi agisalu gwena agiebi ngundu, mu mwila gusenda yima igadugidi mu ngundu ivinu. ³⁵ Agiebi ngundu, dia gagamini hadu agisalu o, abula umosi, ayo mwege dia gamuzidi, ye ayo usadu dia gamulemigisidi. ³⁶ Yeyi dia gadumisidi kega hadu ega agisalu, guhida talu yi hadu agadumisidi tegu; ye agiebi ngundu yo agasadidi gigeledi nga oho ategu. ³⁷ Gunima, yeyi dia gadumisidi mwana wenzi beni, dia hosa: owu agukala ye luzidumwena mwana wami. ³⁸ Ha, dangu agiebi ngundu dia gadadidi mwana wenzi, owu dia hosa: dalenu mwana wenzi uluzolu; anwisi, dumuziyenu, ye dugabenu gimvama gienzi. ³⁹ Ye owu dia gagamini mwana, dia gamumbididi gunima yi ngundu, ye dia gamuzidi.

⁴⁰ Mu dangu digesa mweni ngundu, yeyi agahidiga hadu o yigi? ⁴¹ Owu dia gamuginzigisididi mbi: yeyi magariya hadu o akima, ye magahana ngundu yoi vinu gwena hadu ega, ye owu maga hananga yima yi ngundu yo mu dangu dia gagadulanga. ⁴² Yisu dia ambila: anu lo ginudanga gia gasonigidi: mani dio diaga mbididi gwena hadu adunganga nzu mi digagumini ngunda; mu Yisu mambu mo magesidi, ye gwena maswegamu mu mesu medu? ⁴³ Mu gio, ami ibagunwambila, gifumu gi Nzambi mi giga gaduga gwena nu, ye gigahamana gwena gu mbu dio digavala ndumba. ⁴⁴ Ayo ugabwa awulu mani dio magalungula, ye ayo ugabwila mani dio magapanzagana. ⁴⁵ Gunima di gwifa gingana gio, anganga nzambi ye Afadisayi magesiyiyi mbi Yisu aba guhosila owu, ⁴⁶ Ye owu dia banda gugamba mpila yi gugama Yisu; ha owu efanga woma u hadu, mu mwila hadu akima adalanga Yisu nga Mbigudi.

Chapter 22

¹ Yisu dia gabanzidi gwalongilula mbalu yi mbadi mu ingana, ye dia hambila: ² Gifumu gi wulu gifanagana ye fumu umosi usalanga kinzi yi mwana wenzi. ³ Yeyi dia gadumini hadu enzi agisalu mu gwenda gugamba hadu amosi agalenzigidi mu gwise gu kinzi yo, ha owu lo aga zodidi mu gwise ⁴ Yeyi dia gadumini hadu enzi ega a gisalu, dia hosa: wambila hadu elenzigidi: ami ihidigidi kinzi yami, angombi ami ye achidu ami amachi afidi, yima yikima yena yiguhidiga, anwichi gu kinzi yami. ⁵ Ha, owu lo agakedi ye mfunu yi gulenziga go, owu maga mani gwenda gowu, ayu gu mangundu, ayuni gu gugamba pada yenzi; ⁶ Ye hadu amosi dia gagamini hadu o a gisalu dia gabudidi ye dia mani gwaziya. ⁷ Fumu agakedi mukabu sila, dia gadumisidi ibudi yenzi ya mbulu mbulu mu guziya hadu o akima, ye dia gochidi mambu mowu. ⁸ Mu gio yeyi dia gambididi hadu enzi a gasalu: kinzi yena iguhilamana ha hadu edulenzigidi lo esa. ⁹ Anu ndenu mu mamagu ma mambuga, ye anu nulenzigi mudu mukima yo unudala mu gwise gi kinzi yi. ¹⁰ Hadu a gisalu o dia gedi mu mambuga, dia gagungigidi hadu akima agadadidi, abi to apimbu, ye nzu ya gahidigidi yi kinzi di zala fudulu ye hadu. ¹¹ Fumu yo dia gengididi munzu mu gudala ana ena awulu mesa, ye ye yeyi dia gadadidi mudu umosi lo agavadjidi miledi mi kinzi yo. ¹² Yeyi dia hosa: mbayi wami, ayi kiyo wingila ha guvada miledi mi kinzi yi lo? Mudu yo agakedi ganu diwa guganda. ¹³ Mu gio fumu yo dia gambididi hadu enzi agisalu mbi: mugandenu milu ye miogu, ye mu mbilenu mu piba hanzi, ago gwena idilu ye gu gwengisa mazu. ¹⁴ Mu mwila hadu engi agalenzigamanini ha ndambu agaponamanini. ¹⁵ Mu gio afadisayi dia gedi guwanagana mu mwila gu gama Yisu mu posa zienzi beni. ¹⁶ Owu dia gadumini gwena yeyi alongogi enzi ye Elodiya, ahosanga: longi, adu dwisi mbi ayi wena mudu mupimbu, ye mbi ayi munu gulonga ndaga yi Nzambi mu mpila yi gigidi, mu gugonda gumvenza mudu, mu mwila ayi lo ugudalanga handji di hadu. ¹⁷ Dwambidi edu mu yigi dufana gufanigisa: gulombamana, mbilo lo, adu mu gufuda gidadi gi Kayisala? ¹⁸ Yisu ma gesiyi, kabu ziowu, dia aginzigisila: mu mwila yigi anu nwesa gumega mi, apala? ¹⁹ Ndesenu mi pada umochi ayo yinu gufudjilanga gidadi. Ye owu dia gamu wedi pada imochi. ²⁰ Yeyi dia ewula mbi: gizusi gi ye isoni yi yena yina? ²¹ Owu dia ginzigisa mbi, yi Kayisala. Mu gio yeyi dia hosa: Hanenu gwena Kayisala ayo yena yi Kayisala, ye ayo i Nzambi gwena Nzambi. ²² Owu dia gayidugidi gwingi mu yo ya menanga, owu dia gagadugidi, ye dia gedi. ²³ Mu ufugu wowo, asaduseyi, agu hosanga mbi lufudumugu lo lwena, dia gesidi gwena Yisu, ye gumula gifu gi: ²⁴ Longi, Mose agahosidi: mbi gwena ufa lo asisa si mwana, pangiwedji udwala mugosuna yo ufila mulumi, ye uvumbula ganda di pangi wenzi. ²⁵ Mu gio gugakedi mu gadji diedu ye hadu nsambwadi amala. Utegu dia gadwadidi, ye dia gafidi; ye, nga gia gagonzidi guvala ta ana, dia gasisidi mugosuna yo gwena pangi wenzi uyala. ²⁶ Yoyi igasalamanini gio gio gwena yo umbadi, yegwena yo usadu, dee gwena yo unsambwadi. ²⁷ Ginima diowu, mugosuna yo dia gafidi kega. ²⁸ Mu lufudumugu, mugosuna yo agakala una? Mu mwila owu akima magakedi yenzi. ²⁹ Yisu dia gagingisididi mvudu: anu nweni mu gubiya, mu mwila lo nubagwisiya isoni, ata ngolu zi Nzambi. ³⁰ Mu mwila, mu lufudumugu, hadu lo agasenda agosuna, ata agosuna lo agasenda alumi, ha owu agakala nga awanzio a Nzambi guwulu. ³¹ Mu yo idadila lufudumugu lwa afi, anu lo nugadangidi ayo iga nwambididi Nzambi: ³² Ami gwena Nzambi wa Abalayami, Nzambi wu Izagi, ye Nzambi wu Yagobi? Nzambi lo ena wu hadu agafa, ha u hadu amoni. ³³ Hadu aho efanga, malongi ma galongidi Yisu di maga gamini. ³⁴ Afadisaya, diagefidi mbi yeyi uganzisidi asaduseyi ganu, owu dia gagungamanini, ³⁵ Ye umosi mu gadji diowu, agakedi mbuda u misigu, dia gewudidi gifu, mu mwila mu gumega Yisu: ³⁶ Longi, misigu wegi uhida misigu mimosi mu mfunu? ³⁷ Yisu dia muginzigisila: Ayi ugazola fumu, Nzambi wayi, mu muzima wayi ukima, mu moni wayi ukima, ye mu manunga mayi makima. ³⁸ Gwena misigu utegu ye uhida uneni. ³⁹ Ye umbadi wena wuwu, ufanagana: ayi ugazola pangi wayi nga ayi giben. ⁴⁰ Mu misigu mio miadi, mwena misigu mikima ye ambigudi. ⁴¹ Nga giga vugaganini Afadisayi, Yisu dia gawudidi gifu gimosi, ⁴² Dia hosa: anu yigi nuba gununga mu mwila klistu? Yeyi ena mwana na? Owu dia muginzigisila mbi: mu Davidi. ⁴³ Ye Yisu dia ambila: kiyo Davidi, ugazala ye mpeve, agumulenzigaga fumu, mu dangu dia baguhosa: ⁴⁴ Fumu agahosidi gwena fumu wami: mbwa hasi mu gogu diami di gidada, dee gogo gwi gagidula ami ambeni ziayi idondu iguniada? ⁴⁵ Mbi Davidi munu gumulenziga fumu, kiyo yeyi afana gukala mwana wenzi? ⁴⁶ Lo gugakedi ye mudu mu gumuginzigisila ata mvudu. Ye banda ufugu wo, lo gugakedi ye mudu umulu lula yifu.

Chapter 23

¹ Mu gio Yisu dia gambididi haduagakedi ho ye alongogi enzi, mbi: ² Asikidibi ye Afadisayi agabwa achi amesa ma Mose. ³ Anu sadilenu ye dadilenu ikima yo yagunwambilanga; ha anu nukadigu mu gusadala mahanga mowu. Mu mwila owu, magu hosanga, ye owu lo ugasadilanga ayo yagu hosanga. ⁴ Owu agusendanga lemu di gola, ye lo agudisanga awulu yi mambanda ma hadu, ha owu lo aguzolanga gwalesa ndembu. ⁵ Owu agusalanga yima yowu yikima, mu mwila hadu adadi. Mu mpila yoyo owu agusendanga idenzi yi amvela idadi, ye owu agukalanga ye miledi midadi midadi mu gudimonigisa apimbu. ⁶ Owu aguzolanga gukala mu ihani itegu mu mivunzu, ye yidji itegu mu manzu ma Nzambi; ⁷ Owu aguzolanga gwawa mbodji mu ihani yi mudu mukima, ye hadu alenzigengi alongi, alongi. ⁸ Ha anu lo nufana mu gunulenzigi longi, mu mwila mudu umosi wena longi wenu, ye anu nwena anwa akima gipangi. ⁹ Ye lo nufana guledjiga mudu umosi aha achi dada wenu; mu mwila mudu umosi wena dada wenu, yuyu wena guwulu. ¹⁰ Lo nufana gudisa nga afumu; mu mwila mudu umosi wena fumu wenu, klistu. ¹¹ Mudu yo wena mbuda mu gadji dienu agakala musadi wenu. ¹² Hochi mudu yo ugadizangula, maga mugulumuna, ye hochi yo ugadigulumuna, maga muzangula. ¹³ Kenda gunwena nu, asikidibi ye afadisayi apala! Mu mwila anu nugugandanga mbuga gwena hadu yi gifumu giwulu; anu beni lo nugwingilanga, ye anu lo nugweganga aho azola gwingila mu gwingila. ¹⁴ Kenda gunwena nu asikidibi ye afadisayi, apala! Mu mwila anu nuba guziya manzu magosuna agafila alumi, anu nugusalanga mupala isambu idada; mumwila gio, anu nuga sambisama gigola. ¹⁵ Kenda gunwana nu, asikidibi ye afadisayi apala! Mu mwila anu nwena mu gujeda nzadi mukima ye manu, mu mwila mu gwigumisa nga hadu ahe ahe mu lugwigilu lu dunzambi nzambi; ye, mu dangu dia guma gio, anu nwagumisa nga mudu wambila mu wumbu di twiya mbalu ziadi gunu hida nu. ¹⁶ Kenda gunwena nu, antwadisi a ifa mesu! aho aguhosanga: mbi mudu usila mu kumbu yi nzu yi Nzambi, lo gwena gima, ha, mbi mudu usila mu kumbu yi wolu di nzu yi Nzambi, yeyi usolamana. ¹⁷ Zoba ye gifa mesu! Yigi ihida gimbuda, wolu, mbi lonzu yiba gugumisa wolu? ¹⁸ Mbi mudu unwambila kega, sila mu kumbu yi mesa ma midondu ma gosilanga magabu, lo gwena panzi; ha, mbi mudu usila mu kumbu yi mgabu amo mena gu mesa ma magabu, yeyi ena mudu usolamana. ¹⁹ Ifa mesu! yigi yena mbuda mu yo yadi, magabu, mbi lo mesa ma magabu mago silanga magabu? ²⁰ Ayo uba gusila mu kumbu yi nzu yi makabu ye mu ikima yo yena awulu; ²¹ Ayo uba gusila mu kumbu yi nzu yi Nzambi aba gusila mu kumbu yi nzu yi Nzambi ye mu kumbu yi mudu yo ugukala go; ²² Ye ayo uba gusila mu kumbu yi wulu asila mu kumbu yi gidji gi gifumu gi Nzambi ye mu yoyo ubwa achi ho. ²³ Kenda gu nwena nu asikidibi ye afadisayi apala! Mu mwila anu munu gufudaga gidjini gi gumi gi mante, gi maneti ye kumini, ye anu munu gusisa ayo yena mfunu mu misigu, gagidi, kenda, ye zola: yena yima yoyo yinufana gusadi enu, mu gugonda gumvenza si gima. ²⁴ Ntwadisi ugifa mesu! Uba gudwala mwana galengi, ye uba gumina chamo. ²⁵ Kenda gu nwena nu asikidibi ye afadisayi apala! Goba dienu hanzi ye longa dienu, mu mwila mu gadji kega dikadi digofuga. ²⁶ Mufadisi ugifa mesu! wofenu tegu gadji di goba dienu, mu gio hadji nga akadi pimbu. ²⁷ Kenda gu nwena nu asikidibi ye afadisayi! mu mwila afanagana ye malumba masa mugubu u pembi, diba guleuga pimbu hadji, ye mu gadji, diena diguzala ye igudi yi hadu agafa ye gifa ye gifa gi mapanzi mabi. ²⁸ Anu kega gigeledi, hadji, nugu moniganga pimbu gu mesu ma hadu, ha, mu gadji nugazala ye upala ye mapanzi mabi. ²⁹ Kenda gu nwena nu asikidibi ye afadisayi apala, mu mwila nu gudunganga malumba mambigudi ye gugumisa malumba ma hadu agagidi pimbu, ³⁰ Ye anu nuguhosanga: mbi adu mudugadadi malumba madada edu, adu lo dufana gubambagana ye ye owu mu gumwanga magila mambigudi. ³¹ Anu kega nuguda gimbangi gibi mu nwena anu beni mbi nwena ana a hadu o agazidi ambigudi. ³² Anu gugisenu luzolu lwa dada enu. ³³ Anioga, gifa gi iwuda! Kiyo anu nuzola gidjina minianga mi twiya dunsuga? ³⁴ Mu mwila gio ami migunudumisa ambigudi, ambagu ye asikidibi, Anu munu gaziya ye munu gagoma amochi mu manzu ma Nzambi menu, ye anu munu ganiogula mumbu ye mbu. ³⁵ Mu mwila makila ma maya buna mabwi mu mila menu ye mu manu, gubanda magila ma Abedi mudu ugigidi dee mu magila ma Zagadiya, mwana u Balasi, ayo unugazidi agadji ganzu yi Nzambi ye mesa magimenga. ³⁶ Ami igunwambila gigidi, yikima yo igabwila anu. ³⁷ Yelusalemi, Yelusalemi, nuguziye ambigudi ye nugombanga mamani gwena o aganudumisidi, mbalu zigwi ami igazodidi guvuga ana, nga gigu swegaga kogu ana enzi gusi mava, ha anu lo nugazodidi! ³⁸ A di dalenu nzu yenu yigusala mayumbu; ³⁹ Mu mwila ami iba gunwambila, anu lo nugatala gebugenu, de gogo gunu gahosa: lusagumunu lukadi gwena yo ugesa mu kumbu yi fumu.

Chapter 24

¹ Nga mpila yendanga Yisu, mu guduga mu nzu yi Nzambi, alongogi enzi dia gapusanini pembeni mu gumula muiyid adila nzu yi Nzambi ya gadungidi. ² Ha yeyi dia ambila: anu nudadidi yima yi ikima? Ami ibagunwambila gigidi, lo gugasala ha si mani awulu mani mbi lo adialumuna. ³ Yeyi aga bwidi achi gutu yi muselu u maolivi, Ye alongogi dia gesidi mu ginswegi mu gumula gifu gi: Ayi dwambidi du, dangu diegi mapanzi ma maga gugisamana, ye yigi igakala gidimbu gigalesuga gwise gwayi ye nsuga gifudji? ⁴ Yisu dia agidjigisila: giebugenu mudu umosi ugodji gunufuda. ⁵ Mu mwila hadu engi magesa mu kumbu yami, ye guhosa: gwena ami giena klistu. Ye owu ma gafuda hadu engi sila. ⁶ Anu munugefa guhosila idumba ye lubu lu idumba: anu gebugenu mu gugonda gubwa gisaga saga, mu mwila mapanzi mo magasalamana kaka giogio. Ha lo gugakala suga gifudji. ⁷ Mbu ye mbu maga nwanagana, gifumu ye gifumu, ye yoyi igakala mu ihani ikima, nzala ye madegida ma manu. ⁸ Ikima yo yigakala kaka luyanzigu lu mapasi. ⁹ Mu gio owu maga nuhana mu minianga, ye owu maga nuziya; ye anu munu gamenguga mu mambu makima, mu mwila kumbu yami. ¹⁰ Mu gio kega hadu engi maga bwisamana, ye maga degagana yowu ye yowu, maga mengagana amosi ye agwenu. ¹¹ Ambigudi engi awupala maga duga, ye owu maga fuda hadu engi. ¹² Ye mu mwila mapanzi mabi mu maga hidagana, zola gwena hadu lo digakala, digaguma pewu. ¹³ Ha ayo uga ganda muzima de gunsuga maga huluga. ¹⁴ Ndaga yi yipimbu yi gifumu mi galongamana mu gifudji gikima, mu mwila gukala nga gimbangi mu mambu makima. Mu gio nsuga gifudji gidula. ¹⁵ Mu mwila gio, mu dangu di nugadala mapanzi mabi, maga hosidi mbigudi Daniela, diengila mu gihani gi busantu, gwena yo uba gudanga agiebugi! ¹⁶ Mu gio, aho agakala gu Yudeya adjini gu miselu; ¹⁷ Mu ho agakala awulu yangi lo agaduluga mu mwila mu gusenda ayo yena munzu; ¹⁸ Ye gwena ho agakala gu mangundu lo aga ginzidiga gu nima mu mwila mugu senda muledi. ¹⁹ Kenda gwena agosuna agakala ye mavumu ye oho agakala mu gwamisa ana mu mafugu mo! ²⁰ Anu nusambidi mu mwila gudjina gwenu gugonzi gukala mu gichiwi, mbi lo mu ufugu wu sabato. ²¹ Mu gio mu mwila minianga migakala mingi, miomi lo gimisala gubwa banda digayanziga gifudji de mafugu ma, ye lo migasala gubwa ata kiyo. ²² Ye mbi mafugu mo lo maguma magidjini, lo gwena ye mudu uga uluga; ha, mu mwila yi hadu agaponuga, mafugu magakala magidjini. ²³ Mbi mudu unwambila mu gio: Klisto ena haha, mbi lo: ena guna, anu gumugwigila lo. ²⁴ Mu mwila ambigudi a upala maga budugaye a klisto; maga salanga imangu yingi, mu mpila mbi ufudji hadu engi, mbi gukala gigidi, si agaponamana. ²⁵ Dalenu, ami igwanwambididi banda tama. ²⁶ Mbi anwambila: dalenu ena mu demu, gwenda lo; dalenu yeyi ena gu sugu, anu gugwigila lo. ²⁷ Mu gio, nga giguduganga mwani gu guduganga dangu ye mi diaya de guguziamanga dangu, gwise gu mwana mudu gugakala giogio. ²⁸ Mu ihana imochi igakala ye mamvumbi, gogo guga gosagana adjila. ²⁹ Mu dangu diodio, gunima di mfugu ma minianga, dangu di gaguma piba, ngodji lo aga hana kiesi giedji, mioda mu migabwa guwulu, yengolu jiwulu mi jigasenda gihani. ³⁰ Mu gio gidimbu gi mwana mudu mi gigaduga guwulu, maganda makima mahachi mu maga boguda, ye owu maga dala mwana mudu mu gwise mu maduda ma wulu ye ngolu ye kiesi gingi sila. ³¹ Yeyi maga dumisa awanzio enzi ye mamvudi mvudi munu gubula, ye owu maga gosa aga ponamanini mu sambu ziwana zi gifudji, mbanda mu suga wulu de gusuga. ³² Anu longugenu mu gudesu mudundu figiye. Mu dangu diguma tangu zienzi zidadi, ye magasa mamena, anu nawesiya mbi mvula idula heyi heyi. ³³ Mu mpila yoyo, mu dangu di nudala yima yo ikima anu nwisiyengi mbi mwana mudu ena heyi heyi. ³⁴ Ami iba gunwambila gigidi, gibu gi hadu a lo giga hida, mbi mambu ma makima lo malungisama. ³⁵ Wulu ye manu muma gahida ha ndaga yami lo iga hida. ³⁶ Mu yo idadila ufugu ye dangu, lo gwena ye mudu ufana gwiseya, si awanzio awulu, si mwana, ha dada ye beni. ³⁷ Ayo igadudidi mu dangu di Nowa igadula kega giogio mu gwise gu mwana mudu. ³⁸ Mu mwila, mu mafugu magaladjidi mvula mu gunoga, hadu ma dianganga ye ma nwanganga, madwalanga ye madwadisanga ana owu, de mu ufugu ugedidi Nowa mu nzanza; ³⁹ Ye owu lo agamedjidi si gima gimochi, de gogo guga nogidi mvula ye diga ziamisidi yima ikima: yoyi iga salamana giogio mu gwise gu mwana mudu. ⁴⁰ Mu gio hadu mu hadu mbadi agakala mu ngundu, maga senda umochi ye mwega maga sala; ⁴¹ Mwa agosuna mbadi agakala a gidindi munu gudwa, umochi maga musenda ye mwega maga sala. ⁴² Wanzululenu mesu, mu mwila anu lo nwise ufugu ye dangu di gesa fumu wenu. ⁴³ Anu nwisiyengi pimbu, mbi fumu unzu esiyengi mu dangu diegi mwimbu afana gwise mu gumwimbula, yeyi agakala mesu magwanzuluga ye lo agega nzu yenzi mbi ayimbudi. ⁴⁴ Mu mpila yo, anu kega, kalenu awa guhilamana, mu mwila mwana mudu agesa mu dangu dio dinu gagonda gwiseya nu. ⁴⁵ Mudu mwegi ugisalu ugigidi ye ugikesa, ayo ugaponini longi wenzi mu gukala ntwadisi mu isadi imochi, mu gwawa madia mu dangu diguga? ⁴⁶ Kiesi gwena gisadi gio, ayo ugasidi longi wenzi, mu gudula gwenzi, mbi udala usadidi giogio! ⁴⁷ Ami iba gunwambila gigidi, yeyi maga muwa giyega mu yima yenzi ikima.

⁴⁸ Ha mbi agakedi gisadi gibi, ayo ugu dinungila ye beni: longi wami ulama mu gwise, ⁴⁹ Mbi yeyi ubanda guniogula apangi zienzi agisalu, mbi yeyi munu gudua ye gunwa ye inwi magana, ⁵⁰ Longi u mudu yo ugisalu

agesa mu ufugu wo waganda yeyi si nunga,⁵¹ Yeyi ma gamugonga ndambu ndambu, ye lufudu lwenzi aga muwa ye apala: Gogo gugakala idilu ye gugwengisa mazu.

Chapter 25

¹ Mu gio gigumu giwulu gifanagana ye andumba gumi, agasedjidi mwinda miowu, agedi mu guwanagana ye mulumi. ² Tanu mu gadi diowu agakedi ingudu, ye tanu agakedi ndungi. ³ Ingudu, dia gasedjidi mwinda miowu, lo agasedjidi machi magusa mu mwinda; ⁴ Ha aho andungi dia gasedjidi, ye minda miowu, ye machi mu ilungu yowu. ⁵ Mulumi wowu agakedi gandanda mu gwise, akima mazemanga ye dulu ye magabidjidi. ⁶ Mu gadi ga ufugu, milolu di mibwa: dalenu mulumi, dwendenu gu muyamba! ⁷ Mu gio andumba akima dia gahindugidi, ye dia hidiga minda miowu. ⁸ Ingundu diambila aho andungi: dugabilenu ndambu yi machi yenu, mu mwila minda miedu munu gujimuga. ⁹ Aho andungi dia agidjigisila mbi: lo; magunuwa nu lo magumoniga mena kaka medu; ndenu gwena o agudeganga, ye anu nusumbi menu. ¹⁰ Mu dangu owu dia gedi mu gusumba, mulumi wowu dia gesidi; aho agakedi aguhilamana dia gengididi ye yeyi mu gadi ganzu ye kinzi, ye dia gagadjidi mbelu. ¹¹ Gunima, andumba amochi dia gesidi, ye dia hosa: fumu, fumu dwanzuludi. ¹² Ha yeyi dia hosa: ami iba gunwambila gigidi, ami lo inwichi. ¹³ Wanzululenu mesu mu mwila anu lo nwisi ufugu ye dangu. ¹⁴ Yoyi igakala kega gogio nga mudu yo, ugedi mubembu, dia galenzigidi isadi yenzi, ye dia gawedi yima yenzi. ¹⁵ Dia gawedi pada zidanu gwena utegu, pada ziadi gwena umbadi, ye pada imochi gwena usadu, gwena ochi yo nga gikesa giedji, ye yeyi dia gedi. ¹⁶ Mu dangu diodio ayo ugasedji pada zidanu dia gedi, dia zivadisa, ye dia gabagisidi pada zidanu ziega awulu. ¹⁷ Mu mpila yoyo, ayo ugabagidi pada ziadi dia gabagisidi ziadi ziega. ¹⁸ Ayo ugabagidi imochi dia gedi guchima wumbu mu manu, dia gayizigidi pada yi longi wendji. ¹⁹ Gnima di madangu mengi, longi u isadi yo dia gesidi, ye ga ewudidi hochi mudu mu guhana muzimbu. ²⁰ Ayo ugasedjidi pada zidanu diaya, dia hana ye pada zidanu ziega jagayigidi, ye dia hosa: dala iyigidi pada zidana awulu. ²¹ Longi wenzi dia mwambila: gwena pumbu, wena gisadi gimochi gipumbu, ukedi ye gagidi mu yima ndambu, adi ami ibaguwa yima yingi; wingila mu kiesi ye longi wayi. ²² Ayo ugasedjidi pada ziadi dia gedi kega, ye dia hosa: Longi ayi ugapedi pada ziadi; dala ami iyiga pada ziega ziadi awulu. ²³ Longi wenzi dia mwambila: gwena pumbu, wena gisadi gi pumbu; ayi ukedi ye gigidi mu yima ndambu, ami iba guwa yingi; wingila mu kiesi gi longi wayi. ²⁴ Ayo ugasedjidi pada imochi dia gedi gwena yeyi, ye dia hosa: fumu ami iganungidi mbi ayi wena mudu umochi ukabu, ugusenga mu gihini gio giugagodji gugusa, ye ugudanganga ho ogagodjidi guguna; ²⁵ Ami igefidi woma, ye di gedi guswega pada yo mu manu; dala zi, senda mu mwila ziena ziayi. ²⁶ Longi wenzi dia muginzigisila: gisadi gi kabu ye mumolu, ayi mu gesiyi mbi ami igudanganga yima yo yi gagodji guguna, ye igugungiganga yoyo yi gagodji gusa; ²⁷ Gugolombugididi guginzigisa pada yami gwena o agusweganga pada, ye, mu gwise gwami, mi yenzi gusenda pada yemi ye matabisi. ²⁸ Mu dambulenu pada yini, ye yihanunu gwena yunanga wena ye pada gumi. ²⁹ Mu mwila aguhana gwena yo wena ye gima gitegu, yeyi maga zala ye yima yingi, ha gwena yo ugonda maga mudambula ata yoyo ya gwedji. ³⁰ Ye gisadi gigonda mfunu, mumbilenu gu piba hadji, ago gwena ye idilu ye gugwengisa mazu. ³¹ Mu dangu di gesa mwana mudu mu migembu mienzi, ye awanzio enzi, yeyi magabwa achi mu gidji gienzi gi gifumu gi migembu. ³² Ifudji ikima magavugana gumesu medji. Yeyi magagaba amochi ye agowu, nga gigubulanga kiebi u mamema ye akombu; ³³ Ye yeyi magasa mamema mu gogu dienzi di gidada, ye akombu mu gongu dienzi di gimaya. ³⁴ Mu gio fumu muneni magambila aho akala mu gogu dienzi di gidada: anwisi anu agasagumunini dada wami; sendenu giyega gi gifumu gigasalamanini mu mwila enu duga mudugu u gifudjigi. ³⁵ Mu mwila ami migefi nzala, ye enu munu gapedi gudia; ami mgefidi nzala yi mema, ye enu munu gapedi mema magunwa; ami igakedi munzenzi, ye enu munu gagiambidi mi; ³⁶ Ami igakedi kagi, ye enu munu gamvadjisidi mi miledi, ami igakedi mukachi, ye enu munu gesidi gutala mi; ami igakedi mu bologu, ye anu munu gesidi gu giena mi. ³⁷ Ambangi dia gamu gidjigisididi: fumu mu dangu diengi adu dugodadidi ayi mu nzala, ye adu didugowedi madia, mbi lo mu nzala yi mema, ye adu di dugowedi mema magunwa? ³⁸ Mu dangu diegi edu dugodadidi munzenzi, ye adu didu goyambidi; mbi lo ayi kagi, ye adu didu govadjisidi miledi? ³⁹ Mu dangu diegi adu dugodadidi mukachi, ye mbi lo mu bologu, ye adu didu gesidi gu wena yi? ⁴⁰ Ye fumu muneni dia gagidjigisididi: ami iba gunwambila gigidi, mu dangu dikima di gasadidi anu yima ifa gio gwena umochi ugalengi mu gadi ga apangi ami amala, anu nwisala mu giena mi. ⁴¹ Gunima yeyi magambila aho agakala mu gogu dienzi di gimaya: gadugenu ha gu mesu mami, nu lagugi mu gubiya; denu gu bilungi mi mvula ye mvula amio migahilamanini mu mwila enu ye diabulu, ye awanzio enzi. ⁴² Mu mwila ami igadi mu nzala, ye anu lo nugapedi gudia; igakedi ye pwisa yi mema, ye enu lo nugapedi mema magunwa; ⁴³ Ami igakedi munzenzi, ye anu lo nuga giambidi mi; igakadi kagi, ye anu lo nuga vadjisidi mi miledi; ami igakedi mukachi ye mu bologu, ye anu lo nugesidi gutala mi. ⁴⁴ Owu dia gagidjididi kega: fumu mu dangu diegi adu du godadidi ayi mu nzala, mbi lo ayi mu pwisa yi mema, mbi lo ayi munzenzi, mbi lo ayi kagi, mbi lo ayi mukachi, mbi lo ayi mu bologu, ye adu lo dugesidi mu gusadisa? ⁴⁵ Ye yeyi diaga gidjigisididi: ami iba gunwambila gigidi, mu dangu dikima dinugagodji gusala nu

mapadji mo makima gwena umochi mu gadji di dulengi dwami du mala,gwena mugiena mi nu gagodji gusala. ⁴⁶
Ye aha akima agenda mu minianga mi mvula ye mvula, ha hadu agigidi mu luzingu lu mvula ye mvula.

Chapter 26

¹ Mu dangu dimanisa Yisu mu guhana malongi mo makima,yeyi diambila alongogi enzi: ² Anu munu gwisiya mbi kinzi yi pagi izola guguga mu mafugu madi, ye mwana mudu mugu mudega mu mwila mu gumusa awulu nkuluchi. ³ Mu gio anganga Nzambi ye ambuda amaganda diaga gungamanini mu lupangu lu fumu wa nganga nzambi,kumbu yenzi Kayifa; ⁴ Ye owu dia gaganini mu gugama Yisu mu ndungi, mu mwila gu muziya. ⁵ Ha owu dia hosa: mu gio yoyi igonzi gukala mu dangu di fedji, mu mwila mu gugonda guhana mwoma gwena hadu. ⁶ Mu mpila yi gakedi Yisu gu Betani, mu nzu yi Simoni ugakedi ye makasi ma bwansi, ⁷ Mugosuna umosi dia gesidi heyi heyi ye yeyi, agakedi ye mulangi u malasi ma adibatochi igakedi malachi ma talu yingi, ye mu dangu diagakedi amesa, yeyi diagesidi gumusa malasi mo mu mudu. ⁸ Alongogi dia dala gio, lo agakedi mu kiesi, ye owu dia hosa: mu mwila yigi mugosuna yu abagusala peledji yi? ⁹ Dufana gudaga mulangi u malachi ma mu talu yingi sila, ye pada yo duwi ampomfi. ¹⁰ Yisu dia esiya manunga mowu, dia ambila: mu mwila yigi anu nubahidjisa dangu dienu mu mwila mugosuna yu? Yeyiasala mambu mapimbu gu mesu mami; ¹¹ Mu mwila anu mu nugazinganga ye mpofi de gogo, ha anu lo nugakala de gogo ye ami. ¹² Mu mpila ya swila yeyi malachi mu mwila wami, yeyi ayisala mu mwila malumba mami. ¹³ Ami iba gunwambila gigidi, mu ihani ikima gwa galonga ndaga yi ,yi pimbu, mu gifudji gi kima, ma gebuganga kega mugosuna yu mu yo yi pimbu ya gasadi. ¹⁴ Mu gio umochi mugadji dia longogi enzi gumi ye mbadi, kumbu yenzi Yuda esikadidji,dia gedi gwena anganga Nzambi, ¹⁵ Ye dia hosa: yigi anu nufana gupa mi, ami mugunuwa Yisu Klistu? Ye owu dia gamuwedi pada magumi ye masadu. ¹⁶ Ye banda ufugu wo, owu agambanga mpila ye gudaga Yisu. ¹⁷ Ufugu utegu u lekolo,alongogi dia gesidi gwena Yisu, mu mwila gumwambila: ayi uzola mbi dwenzi guhidigila lekolo gwiyo? ¹⁸ Yeyi dia ginzigisa mbi: anu denu gumbu dimosi gina, gwena hochi gonzi yo, fumu ahosa: dangu diami diguga; ami izola gusala pagi diami ye alongogi ami gunzu yayi, ¹⁹ Alongogi dia gasadidi mpila yoyo yi ga ambididi Yisu, ye owu dia hidigi pagi. ²⁰ Mu dangu dia dula mu gigwesi,dia gedi gukala awulu mesa ye alongogi enzi kumi ye mbadi. ²¹ Mu dangu dia dianganga, yeyi dia hosa: ami ibagunwambila gigidi: umochi mugadji dienu magutega. ²² Owu agakedi mu kenda zingi sila, ye umochi ye umochi dia banda gununga, gwena ami, fumu? ²³ Yeyi dia hosa:gwena yoyo usa gogu mu longa dimochi ye ami, gwena yoyo ugatega mi. ²⁴ Mwana mudu magwenda, nga mpila yi gasonamana mu mwila mi, kenda gwena yo ugadega mwana mudu! pimbu gwena mudu yo mbi agodji guvaluga. ²⁵ Yuda, ayo ugadegi Yisu dia hosa: gwena ami fumu? Yisu dia hosa: ayi beni uhosa. ²⁶ Mu dangu owu dia dianganga, Yisu dia senda mapa;ye gunima di uhana madodji gwena,dia badula,ye dia hana gwena alongogi enzi, ye dia hosa:sendenu,dienu,awu wena mwila wami. ²⁷ Gunima yeyi dia senda goba; ye gunima digu gizigisa madodjio gwena, yeyi dia gawedi, dia hosa: nwenu anu akima; ²⁸ Mu mwila ama mena magila mami,magila ma gimbayi, maga jagugidi mu mwila hadu akima,mu mwila guvunga masumu mowu akima. ²⁹ Ami iba gunwambila, ami lo iganwa, makila ma ndumba zivinu, de mu ufugu wi ganwa mi mu mbalu yi mbadi ye anu gi gifumu gi dada wami. ³⁰ Gunima di gubiga migunga, yeyi dia gedi gu muselu wu olivi. ³¹ Mu gio Yisu dia gahambididi: ami mi gakala ye anu akima, mu piba yoyo,mbuga yi gubwa gwenu; mu gugasonamana: ami mi gabula antwadisi, ye mamema ma gibudi gio mumaga mwamuga. ³² Ha gunima di gufudumuga gwami mu lufwa ami mi ga dedjigila gu ngadidi. ³³ Pedula dia senda ndaga ye dia hosa:de dangu diegi ayi ugakala gu dwena du mbuga yi gubwisamana, ayi lo ugakala ata ufugu umochi mu mwila mi. ³⁴ Yisu dia mwambila, ami ugugwambila gigidi, piba yoyi kaka,tunda kogu agagongulanga,ayi muwa gutuna mi mbalu zisadu. ³⁵ Pedula dia mwambila: mbi gulombamana ami gufa ye ayi, ami lo ifana guduna. Ye alongogi akima dia gahosidi gifa gimosi. ³⁶ Aho Yisu dia gedi ye owugu gihani gimochi gwa lenziganga Getisemena, ye yeyi dia hosa gwena alongogi enzi: anu salenu ha mu dangu di bagwenda mi gandanda ye anu mu gwenda gusamba. ³⁷ Yeyi dia gedi kaka ye Pedula ye ana mbadi a Zebidayi, ye yeyi dia gabanzidi gulesa kenda zienzi ye mapasi. ³⁸ Yeyi diaga ambididi mbi :moni mwami wena mu kenda de gulufwa lwami; anu salenu ha; wanzululenu mesu mu gusamba ye ami. ³⁹ Mu dangu dia pusa mu taga zi milu gu mesu, yeyi dia gabwidi gu mesu menzi, ye dia gasambidi mu mpila yi: dada wami mbi uzola, goba di dienzi gudadi ye ami!, mu mbandu yo gwisigu mbi mu luzolu lwami, mu luzolu lwayi. ⁴⁰ Ye dia gesidi gwena alongogi enzi, yeyi dia gesidi gwabaga abizidi, ye yeyi dia hosa gwena Pedula:anu lo lufana guguga mu gusala ata dangu di mosi mu isambu ye ami! ⁴¹ Wanzululenu mesu ye sambilenu,mu mpila mbi anu nugonzi gubwa mu gumegamana;mpeve yena ngolu ha musuni wena mugu hela. ⁴² Yeyi dia gedi gudadi mu mbalu yi mbadi, ye dia samba gi: dada wami, mbi lo gwena pimbu mbi goba di digadugi gu mesu mami mu mpila ami gonzi gunwa, wega mbi luzolu lwayi lugugisamani! ⁴³ Yeyi dia gesidi ye diesa gwabaga abizidi kaka; mu mesu mowu magakedi mahedidi. ⁴⁴ Yeyi dia gagadugidi dia gasisidi, ye dia gedi mu gusamba mbalu yi sadu, dia gasambidi mpila yoyo. ⁴⁵ Gunima yeyi dia gedi gwena alongogi enzi, ye dia hosa: dangu di anu nwena mu gubida, ye anu nwena mu guhululuga! dalenu, dangu dipusana, mwana mudu udegamana gu miogu mi hadu amasumu. ⁴⁶ Zangulugenu, dwendenu; dala, ayu ubagutega mi udula heyi heyi. ⁴⁷

Kaga yeyi ye gumanisa mu guhosa, dala, Yudasi, umosi mu gadji dia alongogi enzi kumi mbadi, dia dula, ye gibudi gi hadu agakedi ye mada ye mapogu ye midondu, afumu anganga Nzambi agadumi ye ambuda amabundu. ⁴⁸ Ayo ugamudegidi ma gawedi gidimbu:ayo wigawa mi beze,gwena yo, anu nga numu gami. ⁴⁹ Mu dangu diodio;yeyi dia pusana gwena Yisu, yeyi dia hosa: mbodji, longi! ye dia gamuwedi beze. ⁵⁰ Yisu dia hosa: mbayi wami, ayo yuwesa gusala , sala giogo. Mu gio hadu o dia gedi ye dia gagamini Yisu. ⁵¹ Ye umosi ugakedi mu gadji di hadu o agakedi ye Yisu dia zangula gogu,ye dia senda pogu yenzi;yeyi dia gabudidi mwena musadi u fumu wa nganga Nzambi,ye dia gamubadudidi dwi. ⁵² Mu gio Yisu dia hosa: ginzigisa pogu yayi mu giswamu; mu mwila mudu mukima yo usenda pogu agadfa mu pogu. ⁵³ Ayi ubagununga mbi ami lo ifana gulenziga dada wami, mu gutumisa ibudi yihadu mu mwila gwise gunwanina? ⁵⁴ Kiyo isoni ifana gugugisamana,mbi lo isalamana gio? ⁵⁵ Mu dangu diodio, Yisu dia hosa gwena gubudi gi hadu: anu nwesidi, nga gu nima di mudu ugilawu, ye mapogu ye midondu, mu mwila gunziya mi. Ami igakedi mafugu makima, agubwa achi mu gadji dienu, munu gulonga mu manzu ma Nzambi, ye anu lo nuga kwididi ami. ⁵⁶ Ha ikima yo migadudidi mu mwila isoni ya ambigudi igugisamani, mu gio alongogi dia gamusisidi ye beni, ye dia gadjinini. ⁵⁷ Aho agagamini Yisu dia gamudwadidi gwena fumu wa nganga Nzambi Kayifa, ago gugakedi ye asikidibi ye ambuda amabundu. ⁵⁸ Pedula amulandanga gunima de mu lupangu lu fumu wa nganga Nzambi, dia gengididi, ye dia gabwidi achi ye hadu agisalu afumu yo mu mwila gudala mbi kiyo mapanzi mo mafana guhida. ⁵⁹ Afumu anganga Nzambi ye asanadiya akima agambanga mbila yi gufudjigila Yisu mapadji, amo maguga mu mwila gumujiya. ⁶⁰ Ha owu lo gadadidi si panzi imochi ye fana gumusa,ata hadu engi agesidi mu gumufudjigila mapanzi. Gunima, gugakedi ye hadu mbadi agesidi,mu guhosa: ⁶¹ Mudu yu agahosidi mbi: ami ifana gububula nzu yi Nzambi, ye gu idungilula mu mafugu masadu. ⁶² Fumu wa nganga Nzambi dia zanguluga, ye dia hosa: ayi lo uba guhosa si gima? Yigi hadu ana ahosa mu mwila yi? ⁶³ Yisu agakedi ganu di guganda. Ye fumu wa nganga Nzambi, dia hosilula: ami iba gugwambila mu kumbu yi Nzambi umoni, mu gudwambila mbi ayi wena klisto, mwana u Nzambi. ⁶⁴ Yisu dia muginzigisila mbi:ayi beni wihosa.Yega ami igugwambila mbi, anu munu gadala mwana mudu ugubwa achi mu gogu di gidada di ngolu zi Nzambi, yeye yeyi agasa mu maduda mawulu. ⁶⁵ Mu gio fumu wa nganga Nzambi dia бага miledi mienzi, dia hosa: Yeyi umvenza! Mgio adu dufana gukala ye funu dia ambangi? Dala anu beni nugaduga mu gwifa gumvenza gu mudu yu, anu yigi nugugamba? ⁶⁶ Owu dia ginzigisa mbi: yeyi ufana mugufwa. ⁶⁷ Aho owu dia gabadjidi guswila Yisu madji gumbunzu,ye gumubula makofi ye mugumusa muhunga ye guhosa: ⁶⁸ Klisto, bigula; dwambidi na ugubula yi. ⁶⁹ Pedula agabwidi achi adji mu lupangu lu fumu yo. Mudu umochi ugusalu umugosuna dia gapusanini pembeni ye Yisu, ye dia hosa:ayi kega, mu kedi ye Yisu u Ngadidi. ⁷⁰ Ha yeyi dia gadunini gu mesu ma mudu mukima,dia hosa: ⁷¹ Yeyi endanga sambu di mbelu,musadi mwega mugosuna dia mudala, ye diambila hadu o agakedi ho; mudu yu agakedi ye Yisu u Nzaledji. ⁷² Yeyi dia duna, ye gagidi gakima:ami lo ngisi mudu yuni. ⁷³ Mu dangu ndambu, aho agakedi ho, dia gapusanini , diambila Pedula: gigidi yeni kega mu kedi mu gibudi gi hadu ani,mu mwila posidi yayi yena mugufunda. ⁷⁴ Mu gio yeyi dia gabadji guwangana ye gudua ndefu:ami lo ngisi mudu yuni. Mu dangu diodio,kogu dia gogula. ⁷⁵ Ye Pedula dia gebugidi padji yi gamwambididi Yisu: mbi kogu azola gugogula,ayi muga tuna mi mbalu zi sadu. Ye dia duga, dia banda gudila ye kenda gumudjima.

Chapter 27

¹ Dangu di gia guma,afumu akima anganga Nzambi ye ambuda amabundu dia gagosaganini mu gudala kiyo afana gusambisa Yisu, mu mwila gumujiya. ² Gunima di gumuganda misinga,owu dia gamudwadi, ye dia gamuhanini gwena ponse Pilati, guvedinedi u loma. ^{3 5} Mu gio Yudasi ayo ugamudegidi,dia mbi yeyi usala gubiya, dia gafungunini,ye dia gadwadidi pada magumi masadu gwena afumu anganga Nzambi ye gwena ambuda ambundu, ⁴ Ye dia hosa: ami isadidi disumu, mu gudega magila magonda si panzi. Owu dia muginzigisila mbi: igidudala du mu yigi? ago yidala ayi beni.5Yudasi dia gasadi gumbila pada yo mu nzu yi Nzambi, dia gagadugidi ho,ye dia gedi gudidudiga muwulu. ⁶ Afumu anganga Nzambi dia gazidodi ye dia hosa:lo gwena pambu adu mugusa pada yi mu gesi di gimvama gi mudu mukima, mu mwila mena pada yi magila ma mudu. ⁷ Ye, gunima dia gahosidi mambu, makima,owu dia gasumbidi gundu yi mfunu ye pada yo, mu mwila gudisilanga anzenzi. ⁸ Mu gio ngundu yo ayilenziganga ngundu yi magila,de mwanenu di. ⁹ Mu gio ndaga yo igahanini mbigudi Yelemia, igugisamana: owu dia gasedjidi pada yo magumi masadu, pingu yi mudu yo ugaganini, nga gia gaganini mu mwila ana a Isaledi; ¹⁰ Ye dia gamuwedi mu gundu yo, nga gi gapedi mi fumu mbuga. ¹¹ Dia gadwadidi Yisu gumesu ma guvedinela.Guvedinela dia banda gumwewula,ayi wena fumu wa Zwifi?Yisu dia mu ginzigisila mbi:ayi beyi mwihsa. ¹² Ha yeyi lo a ambulanga ata gima gimosi mu yo idadila gufunda guga mufudjidi anganga Nzambi ye ambuda. ¹³ Mu gio Pilati dia mwambila:ayi lo ubagwifa mu yima yigi hadu a ugufunda? ¹⁴ Ye Yisu lo agahanini si mvudu,yoyo iyiduganga Guvedinela. ¹⁵ Mu mafedji makima, Guvedinela agakedi ye gifu gi gwega mudu umosi ubologu, yoyo uzodisa hadu. ¹⁶ Owu agakedi ye mudu ubologu umochi, kumbu yenzi Balabasi. ¹⁷ Owu agakedi mu gimvuga, Pilati dia ewula: anu nuzola mbi ami tusi na mu bologu, Balabasi, to Yisu, ayo waba guledjiga Klistu? ¹⁸ Mu mwila yeyi magesiyi mbi Yisu amudega gonzi pamba. ¹⁹ Mu dangu dia gabwidi achi gu tidibinadi, mugasi wedji dia gesidi gumwambila: lo gwenaye panzi guwena yi, ye mudu yuni ugagidi, mu mwila mwanenu ami inioguga gwingi gu dula mu mwila mudu yuni. ²⁰ Anganga Nzambi ye ambuda amabundu dia gawididi mu gulomba mbi egi Balabasi mu gibudi gihadu agakedi ho, ye mu gijiya Yisu. ²¹ Guvedinela dia zanguluga ye dia ambila:na mu gadji di hadu a mbadi anu nuzola mbi ami inwegidi?owu dia gidjigisa mbi adu duzola mbi ayi wegi Balabasi. ²² Pilati dia ambila:ami iguhidiga yigi mu mwila Yisu, ayu wabaguledjiga mbi Klistu? Akima dia gidjigisa mbi mugomenu awulu nkulusi! ²³ Guvedinela dia hosa:gubiya gwegi yeyi asala? Ye owu dia dia hosa mu ndaga yi gola mbi:musenu awulu nkulusi! ²⁴ Pilati dia dala mbi yeyi lo agusenda si gima mu gusa Yisu awulu nkulusi, ha lubu mu lugadugi lwingi, yeyi dia senda mema, dia gofidi miogu gu mesu ma mudu mukima ugakedi ho, ye dia hosa: ami lo ifana gudala magila ma mudu yu ugigidi. Ayo inudadila anu beni. ²⁵ Ye hadu akima dia hosa:wega mbi magila menzi madulugi mu dwena du ye mwena ana edu.! ²⁶ Mu gio Pilati dia gegidi Balabasi; ye,gunima dia gumubula,dia gawedi mu gwenda gumusa awulu nkulusi. ²⁷ Ambulu mbulu a guvedinela dia gadwadidi Yisu gu muselu,ye owu dia gawumbigidi mu mbimba yenzi idondu. ²⁸ Owu dia gamugadudidi miledi, ye dia gamuvadjisidi gazaga gabumbula. ²⁹ Owu dia gadungidi pu yi ngangu, ya gamuvadjisidi mu mudu wedji, ye dia gamusidi mani dineni mu gogu dienzi di gidada; gunima owu dia fugamananga gumesu medji, owu dia mwambilanga mbi mbodji, fumu wa zwifi! ³⁰ Ye owu dia muswilanga madji gu mesu medji,gusenda mamani,gumomba mu mudu wenzi. ³¹ Gunima di gumuseya, owu dia gamugadudidi gazaga go, dia gamu gidjigisididi miledi, ye dia gamu dwadidi mu gumusa awulu nkulusi. ³² Mu dangu dia gadugidi,owu dia gadadidi mudu umosi agadugidi gu Sileni,kumbu yenzi Simoni,ye owu dia gamuwedi nkulusi yi Yisu mu ngolu mu gusenda.

³³ Dangu dia dula mu gihani gimosi gia lenziganga Golugota, gulesuga gihani gi mudu, ³⁴ Owu dia gamuwedi mema mangani mu gunwa; ha, dangu dia mamega, yeyi lo agazodidi mu gunwa. ³⁵ Gunima di gumusa awulu nkulusi,owu dia gagabidi miledi mienzi, ye mu gusola, mu mwila mbi ndaga yi Nzambi ilungi samani, mu gio giga hosidi mbigudi:owu maga gaba miledi miami ye maga semina lobu diami. ³⁶ Gunima owu dia gabwidi achi ye dia gawhenini. ³⁷ Mu mwila mu gulesa giguma gilufwa lwenzi, owu dia gasonigidi awulu mudu wenzi: ayu gwena Yisu, fumu wa zwifi. ³⁸ Ye yeyi agasidi awulu nkulusi ye hadu mbadi impumbulu, umosi mu gogu dienzi di gidada,ye miega mu gogu dienzi di gimaya. ³⁹ Hadu ahidanga mu mbuga mamu duganga,ye gumu jigula mu mudu wenzi, ⁴⁰ Ye guhosa: ayi uga bubula nzu yi Nzambi, ye mu guyinduga gunima di mafugu masadu, ayi beni dihulusi awulu nkulusi! mbi ayi wena mwana Nzambi, duluga ankulusi! ⁴¹ Anganga Nzambi, ye Asikidibi ye ambuda, owu kega maseyanga Yisu, ye guhosa: ⁴² Yeyi ahulusanga agwedu, ye yeyi beni lo afana guluhulusa! Mbi ena sila fumu wu Isaledi, yeyi adulugi ankulusi,ye adu mudwa gumu gwigila. ⁴³ Yeyi agadi hanini gwena Nzambi; ga Nzambi amuhulusi diodi, mbi mugu muzolanga. Mu mwila yeyi ma gahosidi:ami giena mwana Nzambi. ⁴⁴ Ampumbulu, aga gomini ankulusi ye Yisu, mamu duganga mu mpila imosi. ⁴⁵ Duga mu dangu di sambanu dee mu dangu di umva,piba lo igabwidi mu manu makima. ⁴⁶ Ye mu dangu di umva, Yisu dia gabugidi mu ndaga yi

gola:Eliya,Eliya,lama sabakatani? gulesuga: Nzambi wami ,Nzambi wami, mu mwila yigi ayi umbila mi? ⁴⁷ Hadu amosi agakedi ho magefidi, mpila ya gahosidi: yeyi uledjiga Eliya. ⁴⁸ Ye mu dangu diodio umosi mu gadji diowu dia gedi tina gusenda gidedji gi muledi, yeyi dia govogidi mu mema mangani, ye, dia gamusididi awulu mani, yeyi dia gamuwedi mu gunwa. ⁴⁹ Ha hadu ega ahosanga:wegenu,dudalenu mbi Eliya ufana gwise gumuhulusa. ⁵⁰ Yisu dia gasilu didi mwabu, ye yeyi dia gegidi moni. ⁵¹ Owu dia gadadidi miledi miagasidi mu nzu yi Nzambi, munu gudibagugila mio beni mu idjini yadi, banda gutu de gumasina, manu di maniga gana,mamani manu gubudiga. ⁵² Malumba munu gwanzuluga mo beni ye ambangi akima agagidi agafidi munu gufudumuga. ⁵³ Dia duganga gu malumba, gunima di lufudumugu lu Yisu, owu dia gengididi mu mbu di usantu, ye dia gamonigidi gumesu ma hadu engi sila. ⁵⁴ Mu gengididi wa mbulu mbulu ye hadu o agakedi ho mu mwila gugengidila Yisu, dangu dia gadadidi gi gadegidjidi manu ye momo magahidjidi ho, woma wingi muga gamini, ye dia gahosidi:mu gagidi mudu yu ena mwana Nzambi. ⁵⁵ Aho gugakedi ye agosuna engi adalanga gudadi; agesidi gusisa Yisu banda gu Ngadidi, mu mwila gumu sadila. ⁵⁶ Mu gadji diowu muga kedi ye Madiya u Magadala, maya u Jagi ye Yozefi, ye maya u mwana u Zebidayi. ⁵⁷ Gigwesi di gibwa, mudu umosi ugakedi mvama dia dula,mudu u Adimade, kumbu yenzi Yozefi, yeyi kega agakedi mulongogi u Yisu. ⁵⁸ Yeyi dia gedi gwena Pilati, ye dia galombidi mvumbi i Yisu. Ye Pilati dia gagumbudidi mu giwa. ⁵⁹ Yozefi dia senda mvumbi,dia ga isidi mu mugombi u pembi, ⁶⁰ Ye dia gedi gu idwana gu malumba mahe mahe, maga dodjidi mu mani. ⁶¹ Gunima yeyi dia gasedjidi mani dineni dia gasidi gu mbelu i malumba , ye yeyi dia gedi gonzi. ⁶² Ufugu ugalabidi,gugakedi ufugu u guhilamana,anganga Nzambi ye ambuda a mabundu ye Afadisayi dia gedi gwena Pilati, ⁶³ Ye dia hosa: fumu adu dwisi mbi mudu yuna aga hosidi mbi,mu dangu dia gakedi ye moni:mbi gunima di mafugu masadu ami miga fudumuga. ⁶⁴ Ayi hana nswa mbi ambulu mbulu agiebi malumba de gu ufugu usadu, mu mwila mbi alongogi enzi agodji gwise gwimbula mvumbi yenzi, ye mu gwambila hadu akima mbi yeyi ufudumugidi mu lufwa. Mbalu yi ikadi yibi sila guhida mbalu yi tegu. ⁶⁵ Pilati dia ambila mbi:anu nwena ye nkiebi wenu umosi; anu ndenu,gumu gengidila nga ginu gefidi anu beni. ⁶⁶ Owu dia gedi, ye dia gabwidi achi gu malumba mu mpila yi ankiebi,guni di guganda mani di malumba.

Chapter 28

¹ Gunima di ufugu u sabata, ye kela kela mu ufugu utegu u posi, Madiya u Magadala ye Madiya ayo umosi dia mugu dala malumba. ² Ye dala, gugakedi ye madegida ma manu; mu mwila wanzi o u Nzambi dia gadugidi gu wulu, dia gesidi gugadula mani, ye dia gabwidi ashi awulu mani. ³ Gifa gienzi giga kedi munu gugega nga dangu, ye miledi mienzi migakedi pembi nga mbundu. ⁴ Hadu agiebanga malumba agakedi munu gudidegizila ye woma, ye agagumini nga hadu afa. ⁵ Ha wanzio dia banda, gwambila agonusa aho mbadi: mu mwila nu, nukadigu mu woma; mu mwila ami yesiyiyi mbi anu nubagungamba Yisu yo waga sidi awulu nkulusi. ⁶ Yeyi lo ena ha; yeyi ufudumugidi, nga gia gahosidi. dalenu gihani giaga musidi, ⁷ Ye ndenu nswalu gwambila alongogi enzi mbi Yisu ufudumugidi mwa afwa. Ye dala, yeyi udezigididi gu Gadileya: gogo gunufana gumudala. Dala ami inwambididi. ⁸ ⁹ Owu diaga dugidi mu tina mu malumba, ye woma ye kiesi gingi, yeowu dia gedi tina gu dwala nsangu gwena a longogi. ⁹ Ye dala, Yisu dia gedi gwa dugila, ye dia hosa ami ba gunu wa mbozi. agonusa dia gedi mugu gama Yisu mu milu, ye owu dia gafugamanini gu mesu menzi. ¹⁰ Mugio Yisu diaga hambididi: anu gukala mu woma lo; anu ndenu gwambila apangi ziami amala mugu hida gu Gadileya: agu talami gogo. ¹¹ Dangu diaga kedi mu mbuga hadu amosi magengididi gwimbu, ye ma gambididi a nganga Nzambi mu makima mo maga dadidi. ¹² A Nganga Nzambi ogunima di gu gungamana ye ambuda diaga senzidi luganu lugu hana nzimbu zingi gwena a mbulu mbulu, ¹³ Dia hosa: anu nuhosi mbi: a lungogi yenzi esidi mu piba gwimbula mvumbi yenzi, adu duga kedi gu dula. ¹⁴ Ye mbi fumu manu wefa, adu muduga mulebiga, ye adu mudu ganu dusa mu bologu. ¹⁵ A mbulu mbulu diaga senzidi nzimbu, ye dia ga lanzidi mapanzi nga gia ga hambididi. ye panzi yo diga mwanga ganini gifuzi gi kima gia zwifi, tii mwanonu. ¹⁶ A longogi gumi ye umosi dia gedi gu Gadileya, gu muselu uga ambididi Yesu. ¹⁷ Dangu dia gamu dadidi, owu dia ga fuga manini gu mesu ma Yesu. a alongogi amosi aga kedi ye mi medu. ¹⁸ Yisu dia pusana, dia hambila mbi: gifumu gi kima gi panamanini gu wulu tii mu manu. ¹⁹ Anu ndenu, gumisenu hadu akima alongogi, nwabozigi mu kumbu yi da, ye mwana ye mi hunga mi longo, ²⁰ Ye alongenu mugu geba ikima yiga nambididi. ye dala, ami giena ye anu mafugu ma kima, tii gu nsuga gifuzi.